

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ulica Waloowa 1. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 85 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 20 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty cblizają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacje otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim zawierająca postanowienie na wypadek, że poseł sejmowy ulegnie kondemnacji sądowej lub zostaje pod śledztwem sądowym.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam co następuje:

§. 1. Poseł sejmowy, który za czyn karygodny ulegnie kondemnacji pociągającej za sobą według ustaw utratę prawa wyboru i obieralności do Sejmu, traci tem samem i prawo uczestniczenia w Sejmie.

Podczas śledztwa karnego nie może on wykonywać funkcji członka sejmowego, jeżeli Sejm w myśl ustawy z dnia 3. października 1861 r. Dz. p. p. Nr. 98. nie zażąda odroczenia śledztwa i zdjęcia aresztu jeśli takowy zarządzonej został.

§. 2. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§. 3. Wykonanie niniejszej ustawy polecam memu Ministrowi spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wiedeń dnia 17. stycznia 1874.

Franciszek Józef m. p.

Glaser m. p. Lasser m. p.

Jego Excellence Pan Namiestnik zamianował kancelistę powiatowego Konstantego Michniewskiego sekretarzem powiatowym.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 22. stycznia 1874.

Dodatek na azio

do opłat za jazdę i frachty na austriackich kolejach żelaznych.

Od 1. lutego 1874 pobierany będzie dodatek na azio w zakładach kolejowych do tego uprawnionych i z prawa swojego korzystających w wysokości 50%. Istniejące na korzyść publiczności wyjątki od opłaty dodatku na azio, pozostają niezmiennione.

Nadto uwolnione są od opłaty dodatku na azio: opłaty wyjątkowej taryfy z 15. stycznia 1874 za transport zboża, owoców strączkowych i produktów mącznych ze stacyi kolei żelaznej lwowsko-czerniowieckojaskiej; Karola Ludwika do stacyi kolei cesarza Ferdynanda, morawsko-szląskiej północnej i państwowej.

Wiedeń 24. stycznia 1874.

CZEŚĆ NIURZĘDOWA.

Lwów, dnia 27. stycznia.

Wczoraj deputacya miasta Jasła, złożona z ks. Juliusza Nowiny Paszyńskiego, p. burmistrza Antoniego Koralewskiego i p. starosty Merkla, składała J.E. p. Namiestnikowi życzenia najszczerze z powodu 25-letniej rocznicy Jego rządów namiestniczych i wręczyła mu adres gminy Jasielskiej, która szląc P. Namiestnikowi wyrazi najżywszego udziału i głębokiej czci uprasza Go, aby zezwolił na nadanie Swego nazwiska Jasielskiemu gimnazjum. Adres ten opiewa jak następuje:

„Jeżeli sięgniemy myślą wstecz i przejdziemy ćwierćwiekowe dzieje naszego kraju, to jest od chwili, kiedy łaska i ufnosć Najjaśniejszego Monarchy powołały Waszą Excellence do piastowania Wysokiego urzędu jako Namiestnika Galicyi, spostrzegamy najprzód okres mnogich trudów na tem wysokim stanowisku, którym tylko Mąż takich przymiotów, pracy i czynu, jak Wasza Excellence, podjąć mógł.“

„W ćwierćwiekową przeto rocznicę objęcia rządu tego kraju przez Waszą Excellence, kiedy w uznaniu ojcowskiej staranności i opieki zewsząd spotykają Go żywe i serdeczne objawy czci i udziału, i miasto nasze składa serdeczne życzenia i ponawia wyrazy czci prawdziwej jako najzasłuższemu i najznakomitszemu synowi tego kraju a Dostojnemu Opiekunowi naszego miasta z tą błogą nadzieją, iż jeszcze przez długie lata Wasza Excellence dzierżyć będzie rządu tego kraju.“

„Wyrazy naszej wdzięczności i czci są słabym tylko objawem tych uczuć, jakie dla Waszej Excellence żywią obywatele miasta, którego reprezentantami być mamy zaszczyt, nie możemy bowiem oddać w ciasnych ramach tego pisma szczerego i ogólnego holdu, jaki się należy wysokim a licznym zasługom, splecionym już z ćwierćwiekową historią naszego kraju.“

„O troskliwej pieczy Waszej Excellence około zapewnienia samoistnego rozwoju umysłowych i materialnych sił naszego kraju, świadczą mnogie pomniki zbiawionych instytucyj a czyż serce nie prze-

nie się wdzięcznością wobec niespożytej zasługi Waszej Excellence dla kraju, wobec zasługi w zabiegach około zapewnienia nam samorządu, ojczyźstwej mowy i wzrostu oświaty, poczynawszy od szkół ludowych aż do władzy czuwającej nad rozwojem umysłowym naszego kraju.“

„Aby więc zachować i uczcić na zawsze pamięć o Tobie przeznaczny i Wysoki Dostojniku podpisana Reprezentacya gminy miasta Jasła powzięła na dniu 18. stycznia b. r. uchwałę: złożenia w ręce Waszej Excellence prośby o łaskawe zezwolenie, aby gimnazjum Jasielskie nosiło odtąd nazwę Waszej Excellence.“

Dzienniki rossyjskie piszą obecnie o Austrii w tonie zupełnie niepodobnym do dawniejszego sposobu traktowania spraw austriackich. Niema dziś w ich łamach śladu tej silnej zawiści, z jaką do niedawna rzucali się na rozwój polityczny i stosunki konstytucyjne Austrii. Niechęć powodować się pesymizmem, przypuszczamy, że zmiana ta nie jest tylko chwilowem następstwem zapowiedzianej podróży Najjaśniejszego Pana, lecz stanowczym zwrotem do rozsądku i umiarkowania. Do tej nadziei upoważnia zresztą sama treść artykułów rossyjskiego dziennikarstwa. I tak np. *Birz. Wied.* oświadcza wyraźnie, że po podróży austriackiego monarchy do stolicy rossyjskiej oczekuje tylko pomyślnych skutków dla pokoju europejskiego, dla interesów Rosyi i sprawy słowiańskiej. „Duch rossyjski — tak pisze dalej ten dziennik — nie odznacza się brakiem tolerancyi i niechęcią do wszystkiego, co nie jest rossyjskiem. Ani naród rossyjski ani rząd jego nie agitował nigdy za panslawizmem, który jest tylko wymysłem niemieckich dzienników. Pomiedzy Rosyją a Austrią istniały tylko nieporozumienia, które teraz ustąpiły. W Rosyi jest już utworzoną drogą do zupełnego i szczerzego zbliżenia się ku Austrii. Pozostaje jeszcze tylko wzmocnienie tego zbliżenia, a równowaga europejska zachwiana wypadkami z ostatnich lat, zostanie napowrót przywróconą.“ *Głos* zawsze tak skłonny do zaślepionych expektoracyj zastanawia się spokojnie nad wypadkami ubiegłego roku i przyznaje, że dzieło pokojowego zbliżenia się

mocarstw europejskich i zawiązanie przyjaznych stosunków międzynarodowych zrobiło w tym okresie czasu znaczny postęp, a podróż monarchy austriackiego do Petersburga będzie koroną całego dzieła. Ten zwrot może nie odpowiadać dawniejszym dążnościom *Głosa* ale dzisiaj siła wypadków godzi go zupełnie z dokonaną zmianą, po której spodziewa się najpomyślniejszych skutków dla obywateli obu mocarstw. Co do podróży Najjaśniejszego Pana dodajemy, że w ostatnich czasach dzienniki wiedeńskie wymieniały wiele nazwisk osób przeznaczonych wrzekomo do orszaku cesarskiego, ale wiedeński korespondent jednego z najlepiej poinformowanych dzienników nazywa wszystkie te szczegóły dziełem fantazyi dziennikarskiej.

Starcie ks. Bismarcka w parlamencie pruskim z deputowanymi Malinckrodt i Schorlemer w sprawie depesz podanych w broszurze Lamarmory, stanowi rzadki przykład walki zakończonej zupełnem zadowoleniem obu stron. Ks. Bismarck jest bardzo zadowolony, bo otrzymał tyle pism z uznaniem, że musiał na nie odpowiedzieć ryczałtowa podziękowaniem w dzienniku urzędowym. Niemniej zadowoleni są p. Malinckrodt i Schorlemer, bo podrażnili do żywego kanclerza i jego zwolenników a w swoim obozie obudzili rozamiętnienie, niezbędne do prowadzenia dalszej walki wśród nierównych sił. Obaj ci deputowani odgrają się, że nie poprzestaną na tej jednej burzy lecz dalej nękać będą rząd broszurą Lamarmory w parlamencie niemieckim. Równocześnie zapewniają organa inspirowane, że przeciwnicy kanclerza wykonując powyższy zamiar, oddadzą mu bardzo wielką przysługę. Ks. Bismarck bowiem położy w takim razie raz na zawsze kres wszelkim ubliżającym jego stanowisku wieściom, a zarazem będzie miał sposobność odwzięczenia się katolickiemu stronnictwu różnemi wrzekomo niepochebnymi dla tej partyi rewelacyami. Jeżeli obie strony dotrzymają przyrzeczenia to walka będzie nader ciekawą i zwróci na siebie uwagę całej Europy.

Głęboka cisza polityczna, która obecnie we Włoszech panuje, może wkrótce zakłóconą zostanie przesileniem ministerjal-

MAKARONIZM

I.

Kogoś śmiechem i wstętem zarazem nie przejmowały te potworne piśmidła, w których nędzna i niedorzeczna treść szła o lepsze z równie nędzną jak niedorzeczną i niezgrabną formą — a które osobiście pod koniec XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku jedynym zda się były pokarmem umysłowym, jedyną literaturą naszych przodków?... Któż z nas z niesmakiem nie odrzucał tych „panegiryków“, tych „oracyj“, tych zaprawdę potwornych i barbarzyńskich „epitalamiów“, gratulacyj etc., w których jeden lub drugi poeta, aby jego własnym przemawiając językiem: „w wysokich humorach górnohubnej fantazyi herbownemi trąbami wspaniałe alt remonstrował“ na cześć jakiegoś pana starosty, kasztelana lub wojewody?..

Były to czasy zupełnego upadku ducha i smaku, czasy dziwnego przyćmienia polskiego geniuszu — czasy, w których przyrodzona nawet dzielność umysłu, niewypaczona „górnolotnemi“ pokusami, świeża i niepopusuta, pierwotna i bezpośrednim tylko przystępna wrażeniom, nie mogła się przecieżyć ustrzedz w języku od napuszystości wstętności, od szcudła łacińskiej składni, od ówego makaronizmu, który sam siebie prześcignął i uwięził w *Nowych Atenach*

i tylu innych podobnych straszdyłach myśli, stylu i języka...

Nawet taka prosta i zdrowa szlachecka natura, jak nieoceniony p. Pasek, co tak malowniczym, tak wyrazistym opowiadał językiem, jakżeż jest makaronicznym, jakżeż niemiłe niekiedy przerywa gładki i swobodny tok swej opowieści łacińskimi słowami, z jaką szkoda obciąża swoją wesołą, jasną wyobraźnię wspomnieniami klasycznych sentencyj, mitologicznem zamiłowaniem do wszystkich bożków i wszystkich bogiń Olimpu! Czytając wybrki naszej panegirycznej i makaronicznej literatury, prawie niepodobna uwierzyć, że to ten sam język, którym pisali Polacy tak zwanej złotej epoki, który tak wdzięcznie brzmi w pieśni Kochanowskiego, tak wspaniałym, tak jasnym i głębokim prądem wymowy płynie w dziełach Górnickiego lub Orzechowskiego.

Nieprawdaż, że dziś na pół z uśmiechem na pół z politowaniem czytamy te potworne plody popusutego smaku i zwicniętej wyobraźni? Kiedy w takim panegiryku lub innym makaronicznym utworze czytamy, że „Dafnis obaczywszy Chloe *summae pulchritudinis* dziewczkę i onej *summo captus desiderio* w swoich nie mógł być kontentowany imprezach“, lub kiedy spotkamy się z wstępem do oracyi, jak ten n. p.: „kiedy Oryon wszystkie z nieba spędzal *luminaria* a złotowłosa Febus lotne z oceanu dzienną wioząc światłość spędzal *quadrigi*“ — kiedy, mówię, znajdujemy podobne dziwadła stylu i języka, po pierwszym śmieśszym wrażeniu doznajemy niesmaku i prawdziwej ekliwicyi...“

Dzięki całemu zastępowi świetnych pisarzy i poetów, którzy wypiasowali nam język ojczyźsty i ustroili go wszystkimi wdziękami, co dotąd ukryte leżały w jego skarbnicy, mamy dziś inne wyobrażenie o smaku, o szlachetnej składni, o istotnych warunkach wymowy. Wiemy i powtarzamy to wszyscy, że czystość języka jest najwyraźniejszą dowodem, iż go czcimy i kochamy, że najpiękniejszym wdziękem stylu i najdzielniejszym warunkiem jego siły jest prostota, że jedyną drogą prawdziwą do rozwoju jakiegos mowy jest przestrzeganie jej wewnętrznej, samodzielnej istoty.

Wszyscy to wiemy, i wszyscy to powtarzamy, lecz czy dzieje się zawsze według słów, czy dobre chęci stwierdzają się istotnie, to inne a bardzo drażliwe pytanie. Na pytanie to doszła nas właśnie niedawno temu odpowiedź tak nieprzychylna, tak stanowczo przecząca, że niepodobna niepomóc jej o przesadę, ale zarazem tak pełna dobrej chęci i siły szczerzego przekonania, że pominać się jej może nie godzi.

Z daleka od granic, w których obrębie brzmi język polski, z nad brzegów Sekwany, z tego samego Paryża, do którego tak chętnie jeżdżymy, aby dobrowolnie popsuć sobie język rodzinny, że strony zatem, z której się tego najmniej spodziewać, najmiej domagać było można, doszła nas przed kilku tygodniami odezwa, mała ćwiartka, list otwarty pod tytułem: „Do właścicieli, zarządców i współpracowników czasopism polskich i t. d.“ Odezwa ta zaklina wszystkich dziennikarzy i autorów, aby wystrze-

gali się obcych wyrazów, aby nie wpadali napowrót w makaronizm, który sami zawsze i wszędzie potępiają. Autorowie tej odezwy zadali sobie nawet tyle pracy, że pozbiierawszy wszystkie obce wyrazy, spotykane często w dziennikach i powieściach polskich, dla wyszydzenia tej przywary złożyli z nich ustęp jakiegos osobnej potwornej *lingua franca* i ustęp ten zakończyli takim zaprawdę okropnym sposobem: „Nic nie zreformują, nic nie zorganizują, ani zaprotestują abstenyencye ni nekrologi, ni treny, ni panegiryki, najessencyonalniejsze inicjatywy od ruiny i fatalnego *lingwistycznego* kataklizmu.“ *Horror! Horror!*

Wspominając o tej odezwie, musimy wypowiedzieć otwarcie, że niepodobna do brego języka bronić w języku gorszym. Cała ta odezwa jest napisana z niewypowiedzianem niedołęstwem, niesmacznie i niezgrabnie nie do uwierzenia. Pełną jest ona nadto jaskrawości zdań, napuszystych wykrzykników, wstętności „zbawczego“ tonu i urojnego namaszczenia. Ale nie chodzi nam tu o formę, nie dotykamy nawet rzucanych w odezwie nawiasem zdań i poglądów — z tej całej aż do śmieszności napuszystej tyrady wyjmujemy tylko właściwą zdrową myśl, a myśl ta zamyka się w żarliwym napomnieniu: „Nie używajmy słów obcych nie szpecimy języki cudzoziemszczyzną, strzeżmy się makaronizmu.“ Podejmujemy tę myśl i kilka słów o niej rzucimy.

nem. Pomiedzy prezydentem gabinetu Minghettim a komisją skarbową miała okazać się taka jaskrawa różnica zdań, że gabinet będzie musiał wziąć dymisyję albo rozwiązać parlament. Ostatnia ewentalność byłaby w takim razie daleko prawdopodobniejsza. Minghetti bowiem może liczyć na to, że Włosi zadowoleni bardzo z ostatniej podróży króla Wiktora Emanuela i połączonej z tym wypadkiem akcji rządowej, okażą mu swoje zaufanie przy nowych wyborach.

Rozwiązanie parlamentu angielskiego jest w tej chwili niespodzianką, bo z różnych objawów można było wnosić, że Gladstone na razie zaniecha tego zamiaru. Jeżeliby ostatnie wybory uzupełniające miały stanowić trafny horoskop dla rozpisanych nowych wyborów, to krok rządu angielskiego mógłby się wydać bardzo śmiałym i niebezpiecznym. W kilku bowiem okręgach poniósł rząd w ostatnich czasach dość dotkliwą klęskę, a opinia publiczna w Anglii nie przeryca się tak jak w Francji bez głębszego powodu z jednej ostateczności w drugą.

KORESPONDENCJE.

Wiedeń, 24. Stycznia.

Jeżeli przed wniesieniem przedłożenia wyznaniowych nie wzięliśmy nigdy, że Izba je uchwali, to teraz tem bardziej jesteśmy przekonani, że rząd ma zapewnioną większość w Radzie państwa. Trzeba bowiem wiedzieć, że uchwalenie ustaw wyznaniowych, nie stanowiących zmiany konstytucji, wymaga zwyczajnej bezwzględnej większości parlamentarnej. Proste zestawienie stosunków liczebnych w Izbie niższej posługuje za najlepszy dowód, iż powodzenie, towarzyszące gabinetowi obecnemu od dwóch lat przeszło, nie opuści go także w tej ważnej potrzebie. Izba liczy 353 deputowanych, czyli właściwie tylko 320 po potrąceniu 33 deklarantów czeskich. Większość bezwzględna zatem wynosi — w razie obecności wszystkich posłów — 161. Pytamy się, z kąd i jakim sposobem opozycja będzie w stanie zebrać 161 głosów przeciw rządowi. Choćby cała prawica, choćby wszyscy członkowie frakcyi hr. Hohenwarta, choćby wszyscy Polacy w skutek uchwały koła polskiego — lubo deputowanych galicyjskich nie wiąże solidarność w sprawach wyznaniowych — choćby nawet wszyscy Rusini i wszyscy członkowie klubu postępowego — zjednoczyli się, i głosowali razem, to i w tym nienaturalnym i nieprawdopodobnym aliansie liczyć będą wszyscy sprzymierzeńcy przeciwko ustawom wyznaniowym około 140 głosów, t. j. o 21 mniej, aniżeli potrzeba. Zrobilibyśmy tu przypuszczenie bardzo daleko sięgające i nader śmiałe, albowiem nie wszyscy zapewne Polacy głosować będą przeciwko ustawom wyznaniowym, nie wszyscy Rusini, nie wszyscy członkowie klubu postępowego staną w opozycji, owszem — zdaje się — że znowu całe stronnictwo wiernokonstytucyjne z Rusinami poprze rząd i przyjmie projekta rządowe. Największą propagandę za ustawami wyznaniowymi w obozie liberalnym robi tak zwane stronnictwo klerykalne agitacją swoją przeciw przedłożeniom. Im więcej to stronnictwo sprzeciwiać się będzie ustawom wyznaniowym, tem silniej stronnictwo wiernokonstytucyjne za nimi obstawać będzie. Na niezgodę w obozie wiernokonstytucyjnym nigdy wiele liczyć nie należy. Może odpadnie kilka głosów — ale stronnictwo jako takie bronić będzie przedłożenia rządowych, walka Czecha i Vaterlandu przeciw ustawom jedna im bowiem sympatyje w obozie wiernokonstytucyjnym.

Wejście deklarantów morawskich do Rady państwa jest takim wypadkiem politycznym w dziedzinie austriackich spraw wewnętrznych, iż dzienniki wiernokonstytucyjne powinny były klaskać w dłonie, nie posiadając się z radości i witać szczerze nowo przybyłych. Lecz mamy tu takie pisma, co interes polityczny poświęcają frazesowi i dowcipowi; rząd to pochodzi dzisiejsze naigranie się z Morawian. Gdyby ta część prasy tutejszej bardziej była polityczną, bardziej patryotyczną, aniżeli namiętą, po-

winnaby deklarantom morawskim budować złote mosty, aby ich zatrzymać w Izbie i aby zachęcać także i czeskich deklarantów do przybycia do Rady państwa. Już sam fakt, że dr. Prażak zabrał już po dwakroć głos w Izbie, wydaje się jakby snem i tylko w dzisiejszych tak burzliwych czasach politycznych przechodzi bez głębszego wrażenia. Kiedyż usłyszymy z ust prezesa Izby słowa: „Dr. Rieger ma głos?” Pragniemy by to nastąpiło czem prędzej, pragniemy żywo w imię dobra monarchii, w imię potrzeby pełnego parlamentu i ostatecznego zbliżenia się wszystkich narodowości.

RADA PAŃSTWA.

Nie możemy dla braku miejsca podać naraz wszystkich przedłożeń wyznaniowych, od czego zresztą uwalnia nas poniekąd podane już a dość obszerne streszczenie. Dziś rozpoczynamy druk przedłożeń w takim porządku, w jakim zamieściła je *Wiener Zeitung*:

Ustawa z d.

którą wydane zostają nowe postanowienia o uregulowaniu zewnętrznych stosunków prawnych katolickiego kościoła.

Zgodnie z uchwałą obu Izby Rady państwa postanawiam, co następuje:

Art. I. Patent z 5. listopada 1855. (Dz. u. p. Nr. 195) zostaje w całości uchylony.

Art. II. Zewnętrzne stosunki prawne katolickiego kościoła uregulowane zostają podaniem poniżej postanowieniami.

Art. III. Niniejsza ustawa zaczyna obowiązywać od dnia jej obwieszczenia.

Art. IV. Wykonanie tej ustawy poleca się ministrowi wyznań i oświecenia.

Postanowienie o uregulowaniu zewnętrznych stosunków prawnych katolickiego kościoła. I. W sprawie kościelnych urzędów i probostw.

§. 1. Przy ubieganiu się o kościelne urzędy i probostwa tylko takie wymagania mogą być stawiane, które uzasadnione są w ogólnych ustawach państwowych i kościelnych albo w szczególnych rozporządzeniach fundacyjnych.

§. 2. Ze strony państwa ustanawia się następujące warunki do uzyskania kościelnych urzędów i probostw: austriackiego obywatelstwa, nienaganego zachowania pod względem moralnym i obywatelskim, szczególnego uzdolnienia, które dla pewnych kościelnych urzędów i probostw są przepisane w ustawach państwowych.

§. 3. Obsadzanie arcybiskupstw i biskupstw tudzież kanonii przy wszystkich kapitulach i mianowanie biskupich generalnych wikaryuszów odbywa się w sposób dotychczasowy. W wypadkach, w których obsadzenie nie opiera się na cesarskiej nominacji albo przez cesarza zatwierdzonym wyborze kanonicznym, osoba mająca otrzymać jeden z wskazanych kościelnych urzędów musi być wskazaną rządowi. Wbrew zarzutowi przez rząd podniesionemu (§. 2.) nie może odbyć się obsadzenie albo nominacja.

§. 4. Co do kościelnych urzędów i probostw, które nadawać mają biskupi dycezyjni zastrzeżonemu zostaje przysługujące z szczególnych tytułów władzy państwowej albo innej osobie prawo wskazania osoby, której urząd kościelny albo probostwo ma być udzielone. Wszystkie tego rodzaju kościelne urzędy i probostwa nie należące do prywatnego patronatu, które do owane są w całości albo w największej części ze skarbu państwa, funduszu religijnego albo innych funduszy publicznych, mogą być udzielone tylko na podstawie prezentacji ze strony władzy państwowej. W drodze rozporządzenia zostanie oznaczony, które organa wykonywać mają w pojedynczych wypadkach prawo prezentacji.

§. 5. Przy obsadzeniu opróżnionych kanonikatów i świeckich beneficjów duszpasterskich ma być konkurs rozpisany. Bliższe postanowienia o konkursie wydane zostaną w porozumieniu z biskupem w drodze rozporządzenia.

§. 6. Jeżeli obsadzenie odbywa się swobodnie albo jeżeli prezentacja nie należy do cesarza lub władz cesarskich, dalej w wypadku ustanowienia administratora dla probostwa wcielonego, biskup ma wskazać władzy krajowej przeznaczoną na tę osobę. Władzy tej przysługują prawo podniesienia zarzutów wobec biskupa z wskazaniem powodów (§. 2.) Jeżeli w ciągu 30 dni po takim uwiadomieniu władza krajowa nie podniesie żadnego zarzutu instytucja osoby duchownej albo obsadzenie wcielonego probostwa odbyć się może bez przeszkody. Przeciw zarzutowi podniesionemu przez władzę krajową wniesiony być może rekurs do ministra wyznań i oświecenia. Jeżeli re-

kurs nie zostanie uwzględniony, instytucja albo obsadzenie nie może się odbyć.

§. 7. Instalowanie osób wyniesionych na urzędy kościelne i probostwa w czynnościach duchownych połączonych z temiż urzędami i probostwami przysługują właściwym przełożonym kościelnym. Natomiast w razach odnoszących się do wszelkich samostnych świecko-duchownych urzędów duszpasterskich, dalej w razach odnoszących się do wszelkich urzędów kościelnych opartych na funduszu publicznym, lub takich, dla których prawo mianowania (prezentacji) zastrzeżone jest władzy krajowej, przysługują państwowemu zawiadostwu wyznań prawo współdziałania przy instalowaniu co do połączonych z urzędami temi dochodów. Sposób współdziałania tego ułożony zostanie w porozumieniu z biskupami.

§. 8. Jeżeli zajmujący urząd jaki kościelny lub probostwo uznany zostanie winnym przestępstwa lub takiego karygodnego postępków, którego powodem była chęć zysku, lub który obraża moralność i wywołuje publiczne zgorzniecie, natenczas rząd zażądać może usunięcia go z urzędu lub probostwa. Gdyby duszpasterz dopuścił się takiego czynu, po którym dalsze piastowanie przezeń urzędu wydać by się mogło zagrażającym porządkowi publicznemu, rząd domagać się może usunięcia go od wykonywania tegoż urzędu kościelnego. W razie gdyby zwierzchność kościelna żądaniu rządu w odpowiednim terminie nie uczyniła zadość, natenczas urząd lub probostwo o które się rzeczy toczy uważanem będzie ze strony władzy państwowej za opóźnienie i rząd będzie miał obowiązek dbania o to, iżby sprawy, jakie ustawy państwowe poruczają do załatwiania zwyczajnemu duszpasterzowi, załatwiane były przez inną tym celem przezeń ustanowioną osobistość tak długo, dopóki urząd ten kościelny na nowo obsadzonym nie zostanie w sposób przepisany ustawą.

§. 9. W razie gdyby samoistny duszpasterz świecko-duchowny okazał się niezdolnym do służby należy za porozumieniem się kompetentnych władz państwowych i kościelnych orzec, czy tenże potrzebuje prowizora lub kapłana pomocnika, lub czy po zrezygnowaniu z probostwa, przeniesiony ma być w stan deficyentów. Kapłanom deficyentom nie mającym odpowiedniego utrzymania, dane ono będzie lub uzupełnione z funduszu religijnego.

§. 10. Co do wypadków niemożności pełnienia urzędu przez funkcjonariusza duchownego nie objętych §. 9. miejscowy przełożony kościelny winien w czas wydać stosowne zarządzenie. Zarządzenie to ma być przedłożone władzy państwowej do zatwierdzenia, jeżeli skutkiem tegoż podniesione być może roszczenie jakie do funduszu publicznego lub zostającego pod zarządem publicznym, albo jeśli chodzi o stałe obciążenie probostwa. Co do stałe ustanowionych administratorów jakiegokolwiek urzędu kościelnego zastosowane być mają §§. 6. i 8.

§. 11. O każdym opróżnieniu urzędu kościelnego lub probostwa doniesić należy władzy krajowej.

§. 12. Obsadzenie ponowne wakujących urzędów kościelnych i probostw w regule nastąpić winno w przeciągu roku od czasu opróżnienia. Wyjątkowo termin ten przedłużony być może za przyzwoleniem rządu.

§. 13. Układy prywatne co do sukcesji w urzędach kościelnych i probostwach są nieważne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Austria-Węgry. Lwowska Izba handlowo-przemysłowa wystosowała następujący adres do ministra handlu:

„Wasza Exzellenco! Spotęgowany od jesieni ubiegłego roku transport zboża na galicyjskich kolejach żelaznych został kilka razy w przykry sposób wstrzymany przerwami w ruchu a Izba handlowo-przemysłowa udała się 24. listopada 1873 do c. k. ministerstwa handlu o zarządzenie tej niedogodności.

„Spieszne zarządzenia c. k. ministerstwa handlu, które natychmiast pomoc przyniosły i umożliwiły normalny obrót w handlu, dały Izbie handlowo-przemysłowej radośny powód do powzięcia uchwały na pełnym posiedzeniu z 10. stycznia 1874, ażeby w imieniu sprawozdawcy Izby wyrażone zostało zasłużone podziękowanie Waszej Exzellenco tak za pomoc łaskawą udzieloną w tym specjalnym wypadku światu handlowemu jakoteż za radykalną reformę dokonaną w ubiegłym roku w całym ustroju galicyjskich kolei żelaznych.

„Izba żywi szczerze życzenie, ażeby Wasza Exzellenca stał jeszcze długie lata na tem stanowisku dla dobra handlu i przemysłu, ażeby rozpoczęte przez Waszą Excel-

lencę dzieło stanowiącej poprawy naszych gospodarskich stosunków było dalej prowadzone i w dziejach Austrii zapisane zostało na karcie, która należeć będzie do najświetniejszych.

„Racz Wasza Exzellenca przyjąć łaskawie wyrazy podziękowania i uczucia uznania przejmujące Izbę handlową a zarazem uniżone zapewnienie Jej gotowości do usług. — Lwów 10. stycznia 1874.”

— Węgierskie minister. zawiązało jak donosi *Pester Lloyd* za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych rokowania z kilku rządami zagranicznymi co do wzajemnego wydawania osób obowiązanych do służby wojskowej.

Niemcy. W piśmie „*Die Wage*“ redagowanym przez pana Gwidona Weiss, znajdujemy taką charakterystykę ostatnich wyborów do parlamentu niemieckiego:

„W ośmiu dziedzicznych prowincjach pruskich z przed r. 1866 większość wybranych reprezentantów jest przeciwną rządowi. Wybrano bowiem w tych 8 prowincjach 33 deputowanych narodowo liberalnych 16 wolnokonserwatywnych, 24 ze stronnictwa postępowego, 24 konserwatywistów, 13 Polaków, i 50 ze stronnictwa centralnego. Dwie te ostatnie frakcje tworzą większość wobec narodowo-liberalnych sprzymierzonych z wolnokonserwatywnymi; większość ta pozostanie im nawet w razie, gdyby prawie skrzydło stronnictwa postępowego pospieszyło w pomoc uciśnionym przyjacielom, gdyż wtedy mogły liczyć na to, że konserwatywni trzymać się będą zdala takiego przymierza. Zestawienie to ma wprawdzie znaczenie li teoretyczne, lecz da ono niezawodnie wiele do myślenia człowiekowi, który „właściwie więcej jest Prusakiem niż Niemcem.” Wprawdzie Hannover i Hessen Nassau pokrywają ten niedobór i dają się do siebie prawdopodobnie tak długo, dopóki politycznymi przywódcami pozostaną mężowie, którzy honorem swym, ba nawet osobistym bezpieczeństwem angażowani są w pomyślny przebieg „rozwoju“ z r. 1866. Jeżeli jednak wzrok nasz zwróci się w inną stronę, napotkać znów fakt arcynieprzyjemny a to że nowe państwo niemieckie opierać się musi o sympatyje mniejszych krajów i kraików, podczas gdy kraj, który mogły się stać rdzeniem drugiego państwa niemieckiego, Bawaryja wytrwale ob staje przy opozycji.

— *National Ztg.* dowiaduje się że na posiedzeniu Izby pruskiej z 21 b. m. pojawił się ks. Bismarck w Izbie właśnie w chwili, kiedy pożyte ministerstwa spraw zewnętrznych przyjęte już zostały przez deputowanych. Ks. Bismarck spóźnił się, a zamiarem jego było zabrać głos przy pozyty dla posłów o mocarstwach zagranicznych i oświadczyć, że Prusy dopóty utrzymywać będą reprezentantów przy dworach niemieckich, dopóki Francja wysłać ich tam będzie. Oświadczenie to Bismarcka miało być wskazówką dla Francji.

Francja. Najważniejszym dziś tematem politycznym we Francji jest znane oświadczenie ministra spraw zagranicznych, Decazes w sprawie interpelacji du Temple. To też wszystkie koła polityczne żywo się zajmują tą sprawą, a dzienniki poświęcają jej liczne artykuły. Oto kilka głosów najważniejszych organów francuskich: *La Presse* pisze: „Sąsiedzi nasi (Włosi) pojmują to dobrze, że nie możemy zupełnie opuścić osoby udzielonego papieża i że nie zwrócimy naszej broni przeciw sprzymierzeńcom z pod Solterino... Pobyt małego okrętu francuzkiego w Civita Vecchia nie był w stanie rozdrażnić rządu włoskiego, więc wynaleziono zaraz nowy powód do utyskiwań. Oto dowodzone rządowi, że дума narodowa musi czuć się dotkniętą, jeżeli Francję reprezentuje w Watykanie ambasador, w Kwirynale zaś tylko pełnomocny minister. Lecz Włosi pojęli tę może niesprawiedliwą różnicę. Niechaj tylko wyrażą życzenie, aby Nigra zamianowany został ambasadorem, a markiz de Noailles w tej chwili ten sam otrzymał stopień. Wspólność pochodzenia naturalna sympatyja ras, wspólny interes pod względem przyszłego wyboru papieża, osobiste uczucia króla, który bardzo sprzyja Francji, wszystko to zbliża Włochy do nas; i nie pojmujemy, coby nas rozłączyć mogło. Nigdy nie zadawano sobie tyle pracy, aby poróżnić dwa przyjaźnie państwa jak obecnie; ponieważ zaś usiłowania te nie odniosły żadnego skutku, więc możemy z zupełną otuchą spoglądać w przyszłość.”

„Chociaż polityka rządu oświadczeniem ministra spraw zagranicznych potwierdzona, odpowiada naszym życzeniom — pisze *Journal des Debats* — mimo to nie cieszy nas, że rząd przy tej sposobności odniósł zwycięstwo. Znakomita większość Zgromadzenia narodowego przyklasnęła słowom ministra; uczyniła to z obowiązku i z patryotyzmu. Mybyśmy byli sobie życzyli, aby to przyklasnięcie było dobrowolnem a nie jak

w obecnym wypadku drogo okupionym i koniecznością wymuszonym. Ks. Decazes zaczął swą mowę zapewnieniem, że Francya życzy sobie pokoju i że każda inna polityka byłaby dowodem albo słabości albo szaleństwa; to bardzo pięknie, lecz dla czego ku zadowoleniu naszego nędznego egoizmu dodał, „że Francya jest dość wielką, dość potężną aby mieć prawo i obowiązek, być rozsądną?”. Pytamy ks. Broglie'go, który jest akademikiem, co to ma znaczyć? pozostaniemy zawsze narodem starych i płochych dzieci, które pocieszają się we wszystkich wypadkach pięknymi komplementami. Nie mamy nigdy odwagi zajrzeć prawdziwie w oczy; Francya jest rozsądną, mówią nam, bo jest potężną! To nie prawda; Francya jest rozsądną, bo jest słabą. Chcemy być wobec kraju bardziej otwartymi „i powiedzieć mu: musisz być rozsądnym bo nie będziesz.”

Dienniki stronnictwa katolickiego wyrażają się dość nieprzychylnie o mowie ministra spraw zagranicznych. I tak zapisuje *Union*, że w sprawie dotyczącej się zarówno wolności Francji jak wolności kościoła zupełnie nastąpiło porozumienie między rządem a Zgromadzeniem; a *République franc.* dowodzi, że albo sumienie katolickiego ministra albo rozum liberalnego dziennika mocno zostały zaniepokojone. Jest to zagadka, której nie trudno rozwiązać; należy ona do owych zawiłych dyplomatycznych, co mogą być tajemnicą dla tych, którzy niechęć jej wyjawiać lub też dla tych, którzy uznają, iż nie są w stanie jej odgadnąć. *Le Monde* wyraża się jeszcze energiczniej w tej mierze.

Od pewnego czasu wspominają dzienniki, że w Zgromadzeniu narodowym ma powstać nowa grupa parlamentarna. *Siècle* donosi teraz, że w tych dniach na bankiecie w „Café Anglais”, zastanawiano się nad utworzeniem nowego klubu. Na bankiecie tym byli obecni Emil Girardin, Guyot Montpayroux, Raoul Duval (deputowany), Maurycy Richard, Philis, Gibot, Turquet (deputowany), Franciszek Rive (deputowany) i pewien generał, którego *Siècle* po nazwisku jeszcze wymienić nie chce. Lecz generałem tym, powiada *Köln. Ztg.* był ks. Napoleon Bonaparte, który ma zostać przywódcą nowego klubu. Jako cel stawia sobie to nowe stronnictwo wyniesienie ks. Napoleona do godności prezydenta republiki. Do stronnictwa tego należą także Emil Olivier, który ma zamiar pojawić się wkrótce na widowni politycznej. *Liberté* donosi o tem: „Pan Emil Olivier, który w ostatnich czasach przebywał w Gardefreinet i Tulonie, bawi obecnie w Marsylii. Przy końcu tego miesiąca oczekują go w Paryżu. Wielka liczba wyborców okręgu Draguignan oświadczyła, iż przy nowych wyborach chce go mieć swoim reprezentantem w Zgromadzeniu narodowym.”

Umieściliśmy niedawno na tem miejscu list p. Dréolle do redaktora dziennika *Gaulois*, tyczący się wypadków r. 1859. W piśmie *Ungarischer Lloyd* znajdujemy obecnie następującą odpowiedź na artykuł powyższy:

„Pan Ernest-Dréolle przytacza w *Gaulois* niektóre szczegóły, mające dowodzić, że Napoleon III. wzbraniał się w r. 1859 dać swoje przyzwolenie na utworzenie legii węgierskiej. Nie jesteśmy w stanie osądzić, o ile p. Dréolle w ogóle z własnego doświadczenia może mówić o tej rzeczy, pozwolimy sobie jednak autentycznymi datami przyjąć w pomoc pamięci tych, którzy ze sprawą tą są obeznani. Pan Ludwik Kossuth otrzymał 3. maja 1859 w Londynie za pośrednictwem p. Pietri zaproszenie do cesarza Francuzów. Dnia 4. maja przybył p. Kossuth do Paryża i konferował z p. Pietri i księciem Napoleonem, nazajutrz zaś, w rocznicę śmierci Napoleona I., miał o godz. 11. wieczór w Tuilleryach rozmowę z cesarzem. Zaraz po bitwie pod Magentą, gdy wzięto pierwszych jeńców węgierskich, utworzoną została przez rząd włoski, na podstawie umowy z Kossuthem za wiedzą i wolą cesarza Francuzów, legia węgierska. Komendantem tej legii był Jerzy Klapka, służyli w niej pp. Ihasz, Maurycy Perczel, Mikołaj Kisz. Zold otrzymywali ci legioniarysowie z funduszy francuzkich. Nazajutrz po bitwie pod Solferino pojawił się z polecenia cesarza Francuzów p. Pietri w Genewie u Kossutha i zaprosił go na konferencję do cesarza. Konferencja ta odbyła się następnego dnia z rana o godzinie 5tej w Valleggio. Cesarz zapytał Kossutha, jakie warunki stawia dla legii węgierskiej na wypadek zawarcia pokoju. Kossuth zażądał przede wszystkim bezkarnego powrotu legioniarysów do Węgier, co też zostało przyznane. Dalej żądał Kossuth jednorazowej odprawy dla oficerów (n. p. dla pułkownika 7.000 franków) co także przyjęto. Pan pułkownik Mikołaj Kisz, obecnie członek naszej Izby deputowanych, który w tej chwili mieszka w swoim zamku Chateau d'Ange pod Paryżem, będzie może w stanie udzielić p. Dréolle bliższych szczegółów tej sprawy. Nie chcemy dłużej się rozwodzić, wspomniemy tylko jeszcze, że cesarz ofiarował

Kossuthowi posadę senatora, którą on jednak odrzucił. Cesarz Napoleon nie żyje już, jen. Klapka znajduje się obecnie w Egipcie, lecz pan Kossuth, książę Napoleon, król Wiktor Emanuel i inni są w pobliżu; nie brak przeto świadków, którzyby mogli potwierdzić prawdziwość naszego doniesienia.”

— Uzupełniamy wczorajsze sprawozdanie z rozpraw Izby wersalskiej nad interpelacją Ricarda o postępowaniu z prasą w departamentach, w których dotąd istnieje stan obłąkania. Baragnon wymienił dzienniki, które ukarano. Jest ich 4: *Journal de Lyon* zawieszono z powodu artykułu, którego tendencją było zdemoralizować armię rozbudzić w niej złe namiętności i zniszczyć ducha karność. Dziennik ten redagowany był przez adwokata Schneegansa, którego obecnie stronnictwo niemieckie w Strassburgu stawia jako kandydata do parlamentu. Dziennik *Phare du Dunquerque* ukarano za rozsiewanie niepokojących wieści o polityce zagranicznej, *Reforme* tuluńska za obrazę gubernatora Paryża, wreszcie *l'Echo de l'Auxois* za pobudzanie do nienawiści przeciw kouserwatystom. Nastąpiła potem scena między Gambettą a bonapartystą. Haentjens. Tenże zarzucił exdyktatorowi, że jeszcze za czasów cesarstwa z trybunału ciała prawodawczego robił propagandę na rzecz niekarności w wojsku. Na to Gambetta wśród ogromnej wrzawy rzucił Haentjensowi obelgę: *Vous êtes un menteur!*

Obrażony wyzwał swego przeciwnika na pojedynek, który wszakże nie przyszedł do skutku, gdyż sekundantom powiodło się ułożyć oświadczenie, które podpisały obie strony. Haentjens pozwolił, by w urzędowym sprawozdaniu przed słowem „propagandę“ umieszczono słowo „mimowolną“. Gambetta zaś cofnął obelżliwe wyrażenie, wkładając natomiast słowa: „Nie pozwolę, aby mnie podejrzewano i oczerniano.”

SPRAWY KRAJOWE.

(Dokończenie.)

I tak od roku 1868. t. j. od dnia objęcia funduszy stypendyjnych w własną administrację do końca roku 1872 pomnożył się majątek zakładowy fundacji stypendyjnej o łączną sumę 764.449 zł. 50 ct. z której to sumy przypada jedynie 146.978 86 ct. na pomnożenie kapitału pierwotnego przez oszczędność w rozrzadzeniu dochodami i odpowiednie operacje finansowe, a pozostaje imponująca cyfra 617.470 zł. 74 ct. na rachunek nowych zapisów lub fundacji. Jeżeli zważymy że cały majątek funduszy stypendyjnych, przez długie lata nagromadzony wynosił w chwili oddania go przez namiestnictwo w zarząd Wydziału krajowego 1868 roku 669.334 zł. 39 ct. a w ciągu pięciu lat majątek ten pomnożył się więcej niż w dwojnásób, świadczy to z jednej strony za ofiarnością kraju, ale także równie stanowczo o zaufaniu powszechnem do zarządu funduszami temi przez Wydział krajowy. To jedno wystarczy na uzasadnienie twierdzenia, że Wydział krajowy jest instytucją dla kraju pożyteczną i że zarzuty mogą być uzasadnione o ile dotyczą pojedynczych szczegółów postępowania, ale błędne i są tylko dowodem niedostatecznego rozpoznania przedmiotu lub fałszywego poglądu o ile zmierzają do podkopania instytucji w jej bycie lub zaadniczem znaczeniu Komisya budżetowa pragnie wyrazić tutaj zapatrywanie swoje w przedmiocie niebędącym może w ścisłym związku z czynnościami Wydziału krajowego: O ile liczne ze wszech stron przyływające zapisy i fundacje na stypendya dla biednych uczniów, są ze wszech miar dla naszego kraju zaszczytnym objawem, tem zaszczytniejszym, ile że przypada w epocę aż nazbyt widocznego zmateryalizowania i zubożenia dla sprawy publicznej, a dla naszego kraju w latach ciężkich i dotkliwych przesilen ekonomicznych, o tyle sędzi komisya budżetowa pożytecznym zwrócić uwagę opinii publicznej, że ofiarności fundatorów zbyt wyłączenie może uwzględnić jedną stronę tylko potrzeb krajowych z pominięciem innych równie ważnych, równie żywotnych, a do tego samego celu zmierzających.

Niewątpliwie bowiem okazuje się zdrowy sąd i odpowiednie zapatrywanie kraju jeżeli datki na rzecz publiczną skierowane są przeważnie w kierunku dotyczącym kształceniu się młodzieży; jestto istotnie droga, jedynie zbawienna, wiedząca do moralnego podniesienia społeczeństwa naszego do podwyższenia upadłego dobrobytu, do zgodzenia waśni wewnętrznych, słowem do wszystkiego, co nam lepszą przyszłość rokuję. Komisya budżetowa nie sądzi jednakowoż, aby wspieranie biednych uczniów wyczerpywało już cały zakres starania o koło wychowania publicznego.

Stypendyów jest już tak wiele, że czasami rozdawane być muszą i mniej zasłu-

żonym; wykształcenie pojedynczego stypendysty na lekarza lub prawnika, a którego gmina zwykle raz na zawsze utraci, jest względny tylko pożytkiem dla społeczeństwa.

Przeciwnie zaś podniesienie ogólnego stanu oświaty, zwłaszcza w warstwach biudniejszych, jest warunkiem pierwszorzędnym rozwoju i pomyślności, jest dla nas, osobliwie w danych warunkach, pytaniem życia i śmierci. Kraj nasz, zarówno jak cały świat uczyłowany walczą z trudnością, że klasa nauczycieli ludowych, od których zależy stopień ukształcenia, a w znacznej części i moralności całych pokoleń, nie są, czem być powinni, że z powodu szczupłego uposażenia rekrutują się za zwyczaj nie pomiędzy najgodniejszymi, lecz pomiędzy tymi, którzy w innym zawodzie nie zdolnym się okazali. Czyżby nagrody przeczaczone dla wzorowych nauczycieli nie odpowiadały potrzebom chwili obecnej; Sejm pod tym względem robi co może z uwagi na szczupłe fundusze, ale to co robi, o wiele nie wystarcza do osiągnięcia zamierzonego celu; tu ofiarności kraju może przyjść w pomoc z bardzo wielkim pożytkiem dla społeczeństwa naszego. Albo inny przykład jeszcze:

Szkola rolnicza w Dublinach ma tak wielu stypendystów, że są uczniowie, którzy pobierają po dwa lub trzy stypendya naraz. Szkoła zaś sama walczą z trudnościami finansowymi, i pomimo corocznego wsparcia ze strony funduszu krajowego, zaledwie utrzymać się zdoła. Czyżby lepsze uposażenie samej szkoły, utworzenie nowej katedry, nowego oddziału, słowem podniesienie znaczenia szkoły na równorzędne stanowisko z podobnymi zakładami w innych krajach europejskich, nie było większą zasługą, oddaną kulturze krajowej, jak bezustanne pomnażanie stypendyów dla uczniów których i tak nigdy nie braknie. Czyż wreszcie można nie wspomnieć o znaczeniu i doniosłości akademii umiejętności która żaską wspaniałomyślnego Monarchy naszego do życia powołana ma za zadanie już nie wychowanie pojedynczych, ale podniesienie ogólnego stopnia wykształcenia, kształcenie kształcących, oddziaływanie na wszystkie ziemie przez Polaków zamieszkałe, stanowienie łącznika pomiędzy niemi, a wreszcie reprezentacje myśli polskiej i oświaty na zewnątrz. To kilka przykładów pozwoliła sobie komisya budżetowa pośród wielu innych przytoczyć, aby ta obecnie tak hojnie, tak zaszczytnie objawiająca się ofiarnością kraju na cele naukowe nie ograniczała zbawiennego działania w jednym wyłączeniu kierunku, lecz ażeby wpływ swój dobroczynny rozpostarła szerzej we wszystkie dziedziny, w których kształcić się może i rozwijać duch polski, myśl i wiedza polska. Komisya wie dobrze, że uwagi te ściśle do niniejszego sprawozdania nie należą, ale sądzi, że Wysocki Sejm usprawiedliwi przekroczenie ze względu na pobudki i zamiar jakie skłoniły komisję do umieszczenia tego ustępu.

Wracając po tem krótkim zbeczeniu do właściwego przedmiotu, to jest do oceny czynności Wydziału krajowego, komisya z przyjemnością podnosi z sprawozdania Wydziału krajowego o jego czynnościach, iż odpowiednio życzeniu wyrażonemu w zeszłorocznym raporcie komisji sejmowej a przyjętym przez Sejm do wiadomości, zaczął Wydział używać zastrzeżonego mu statutem fundacji Skarbkowskiej, wpływu i kontroli, aby spowodować Radę administracyjną, która zarządza tą fundacją, iżby dokonała sprawozdania inwentarza dóbr i realności fundacyjnych, przeprowadziła zmianę w gospodarstwie majątkowym fundacyjnym, zmierzające do podniesienia dochodów z niego, i wreszcie przystąpiła do ukończenia i otwarcia zakładu Drohowyckiego, a w ten sposób wykonała raz przeciw woli fundatora. Komisya wyrażając uznanie z powodu rozpoczętego przez Wydział krajowy sprężystszego nieco działania nadzorczego nad fundacją Skarbkowską, nasuwa się następująca uwaga: od chwili usunięcia przywileju teatralnego, czego od tak dawna z takim naciskiem domagała się reprezentacja krajowa, zdawało się, że nadeszła lepsza chwila nie tylko dla całego majątku zakładu Drohowyckiego ale także dla teatru polskiego, i że odtąd stanie on na stanowisku, które mającą powinna scena narodowa w stolicy kraju, a mianowicie, że będzie szkołą i dźwignią języka, dobrego smaku i estetycznego wykształcenia publiczności. Nadzieja ta zawiodła po części, a to z powodu sporów i zatargów o zarząd teatru, które tamowały widoczny już postęp w rozwijaniu się sceny narodowej.

Otóż nasuwa się uwaga, czy przy stanowisku, które względem wszystkich instytucyj dobra publicznego zajmuje Wydział krajowy, nie mógłby dobrą radą, pośrednictwem, a nawet energicznym wystąpieniem zapobiedz tym sporom i anarchii grożącej upadkiem teatru polskiego we Lwowie i wpłynąć na ustalenie zarządu mającego do-

stateczne uzdolnienie do odpowiedniego prowadzenia sceny narodowej.

Gdy sprawy dotyczące szpitali i dróg krajowych są przedmiotem osobnych sprawozdań tutaj może być miejsce jedynie na uwagi ogólnej zupełnie natury. Liczne zawieszają się słyszec zarzuty o złej, a przynajmniej niedostatecznej administracji dwóch tych ważnych gałęzi ekonomii krajowej. Zaprzeczyc się nie da, że jeżeli stan szpitali i dróg w naszym kraju porównamy z krajami ościnnymi stojącymi wyżej pod względem cywilizacji i dobrobytu materialnego, porównanie takie wypadnie na niekorzyść naszych stosunków.

Ale zapatrując się na rzecz z innego stanowiska i przeprowadzając porównanie ze stanem, jaki był podczas administracji rządowej nie ma żadnej wątpliwości, że kierownictwo Wydziału krajowego wykazuje znaczny postęp i niezaprzeczone korzyści. W świeżej pamięci są jeszcze czasy w których szpital powszechny był dla ludności postrachem, a ludzie z najbiedniejszych klas społeczeństwa woleli być narażeni nie tylko na brak opieki lekarskiej, ale nawet na głód i niedostatek, byle tylko uniknąć pobytu w którymkolwiek ze szpitali publicznych w Galicyi.

Złe obchodzenie lekarzy i służby lekarskiej z chorymi, korzystanie przedsiębiorców na dostawie żywności, okrycia i innych potrzeb domowych, brak czystości i świeżego powietrza, robili podówczas ze szpitali powszechnych miejsca, o których mówiono ze zgrozą i przerażeniem, a wielu obawiało się ich gorzej niż więzienia. Nie lepiej działo się z budową dróg publicznych: koszta budowy obliczane dowolnie, rozrzucone na konkurencyę, złożoną po większej części ze stron nieumiejących bronić własnych interesów, a czasami nierozumiejących nawet o co idzie, liche wykonanie, brak odpowiedniej kontroli, składały się na wzbogacenie lub inspektorów, a w skutkach dawały rezultata najsmutniejsze, jak o tem wymownie świadczy potrzeba rekonstrukcji większej części dróg budowanych za administracji rządowej. O ciężarze zład dla kraju powstającym nie miano jasnego pojęcia, gdyż nie było publicznej ewidencji, jaka suma łączna na budowę i utrzymanie dróg publicznych corocznie wydawaną bywa.

Pod jednym i drugim względem jest postęp powolny ale niewątpliwy. Szpitale coraz bardziej stają się zakładami odpowiedniami celowi, a ludzkie obchodzenie i troskliwa opieka nad chorymi zasługują na uznanie. Zmiana na lepsze szybciej postępuje i bardziej jest widoczna w zakładach miast głównych, pozostających pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego; szpitale w innych częściach kraju rozrzucone w gorszym są o wiele położeniu i trudniejsze do uprzędowania już z powodu konieczności używania pośredników, i tam jednakowoż głos powszechny wskazuje różnicę znaczną od czasów administracji rządowej.

W budowie dróg od czasu objęcia ich przez Wydział krajowy nie jeden błąd popełniono, i zapewne nie jeden jeszcze popełniony zostanie; złożenie odpowiedniego biura technicznego, zwłaszcza w kraju tak szczupłym i niedostatecznie uposażonym w szkoły techniczne i brak doświadczenia, którego w takiej sprawie i nauka zastąpić nie zdoła, samo przez się wskazuje, że nie można się spodziewać wzorowego prowadzenia budowy dróg nowych, lecz jedynie stopniowego ulepszenia, ciągłego starania i sumiennej kontroli. W każdym razie dziś już powiedzieć można, że stan dróg jest lepszy, niżeli był za administracji rządowej, i że coraz rzadsze są nadużycia, które wzbogacały pojedynczych kosztem grosza publicznego.

Streszczając powyższe uwagi, komisya budżetowa wyraża przekonanie, że mimo pojedynczych niedostatków tak w samymże organizmie Wydziału krajowego jak i w jego zarządzie, instytucja ta przynosi krajowi niewątpliwe i znakomite korzyści. Niedostatki w organizmie usuwać będzie kolejno ustawodawstwo krajowe a już pierwszym krokiem w tym kierunku są uchwały z dnia 12. stycznia 1873 dążące do ściśnienia węzłów pomiędzy Wydziałem krajowym a innymi organami autonomicznymi; zarząd i wykonanie staną się coraz odpowiedniejszymi w miarę jak obok pracy gorliwości i poświęcenia, których liczne mamy dowody, przybywać będzie z każdym rokiem doświadczenie i ustalać się poczną tradycje postępowania, we wszystkich gałęziach czynności zwierzchniej tej władzy krajowego samorządu.

Nie prowadzi też do celu gorączkowe rzucanie się, lekceważenie już osiągniętych nabytków i szukanie coraz to nowych podstaw dla zorganizowania społeczeństwa ale przeciwnie: drogą jedynie dodatnią jest skupienie wszystkich sił i usiłowań w staraniu około stopniowego ulepszenia tego co już mamy, w pracy usilnej, wytrwałej i konsekwentnej na raz obranej drodze.

— **Odczyty naukowe**, urządzone staraniem Towarzystwa pedagogicznego, odbędą się w bieżącym tygodniu w następującym porządku: We wtorek dnia 27 stycznia wykład będzie Dr. T. Stanek; „O niektórych wiadomościach z kosmografii“; we środę d. 28. bm. p. Władysław Kozłowski „Wstęp do historii powszechnej“; we czwartek d. 29. b. m. Dr. Br. Radziszewski, „O chemicznych i fizycznych własnościach powietrza“; w piątek d. 30. b. m. Dr. T. Ciesielski: „O czynnościach żywotnych świata roślinnego“; w sobotę d. 31. b. m. Dr. Tad. Żuliński, „Fizjologia czynności odżywczych człowieka“ Odczyty odbywają się w wielkiej sali ratuszowej od godziny 4 do 5, wieczorem i trwać będą do końca marca. Biletów nabyć można w księgarniach lwowskich.

* **Kradzież bielizny.** Zeszłej nocy zakradł się niewiadomy jeszcze sprawca rozbijając kłódkę u drzwi strychowych kamienicy pod l. 41 przy ulicy Kopernika i zabrał kilkanaście sztuk bielizny należących do urzędnika kolei Karola Ludwika, p. Jakóba I. Bielizna była znaczona literami J. L. i A. L.

* **Aresztowano** tej nocy o godz. 1. znaną włóczęgę Olenę Miltz za zabroniony pobyt we Lwowie. Prowadzona do policyi krzyżując i hałasując na ulicy dopuściła się obrazy straż policyjnej, uderzywszy żołnierza policyjnego w twarz.

* **Zgubiono** wczoraj między godz. 2. a 3. po południu na ulicy Halickiej torebkę czarną, skórzaną, w której się znajdowały 22 złr. banknotami i 75 ct. drobnych pieniędzy.

* **Poszukuje się właściciela.** W ce k. policyi złożono przed kilku tygodniami znalezioną złotą bransoletkę cenioną na 20 złr., tudzież jeden złoty kółczyk z dwoma brylancikami, po którą to zgubę nikt się dotychczas nie zgłosił.

— **Rabin kołomyjski** Reb Hillel, a właściwie podobno Hetsch, któremu jak już raz donosiliśmy, żydzi w Węgrzech podczas pobytu jego tamże wyprawiali owacye gdyby świętemu jakiemu, w ostatnich dniach podług dzienników peszteńskich opuścił Peszt, do ostatniej chwili będąc przedmiotem holdu ludności izraelskiej. Gdy odjeżdżał, wielu współwyznawców w dwudziestu fiakrach odprowadziło go na dworzec kolei żelaznej, gdzie otrzymało ostatnie błogosławieństwo Reb Hillela. *Pester Lloyd* podejrzewa starowierców peszteńskich, iż wybrać chcą uwielbianego Hillela swym rabinem.

— **Niejaki Niedzielski**, którego dzienniki wiedeńskie nazywają „Nedelkowitz“, rodem z Królestwa Polskiego, uczeń techniki, zmarł w ostatnich dniach w Wiedniu nagle na wadę w sercu. Niewiedziawszy zrazu nic zgola o stosunkach rodzinnych zmarłego, koledzy bowiem oraz gospodyni, u której mieszkał, opowiadali, że często kilka miesięcy oczekiwał naprzód listu z domu i nikomu nie zwierzył się, gdzie bawią jego rodzice. Ostatnimi czasami wyszły mu były pieniądze i nadaremnie od dłuższego już czasu czekał na nie, ale właśnie w dzień kiedy wiadomość o śmierci jego doszła dyrekcji akademii technicznej, nadszedł list pieniędzy z Warszawy na ręce tejże dyrekcji, zawierający jak się po otwarciu go przekonano, 200 rubli. Uważają się w uim rodzice nieboszczyka, że od trzech miesięcy żadnej zgoła nie mieli wiadomości o nim i proszą o rychłe doniesienie jak się niewa. Pokazało się, że Niedzielski chroniąc się od branki wojskowej w Warszawie, potajemnie wyjechał do Wiednia, nie mógł też bezpośrednio prowadzić korespondencji z rodzicami, stąd tajemniczość, jaką się otoczył. Był uczniem bardzo pilnym i dobrym kolegą.

— **Stosunki zdrowia** według najnowszycy zestawień najgorsze są w stolicy Węgier, miastach Peszcie i Budzynie. W r. 1873 na ludność liczącą 230 000 dusz, zmarło w tych miastach ogółem 11,253 osób, podczas gdy urodziło się w tym czasie tylko 10,096 dzieci, z czego wynika, co się bardzo rzadko zdarza, ubytek w ciągu roku 1157 indywiduów. Statystyczne biuro węg. wskazuje nie od dziś dopiero dowodzi, że Peszt pod względem stosunków zdrowia położony jest jak najgorzej i że w rzędzie 30 większych miast europejskich ostatnie pod tym względem zajmuje miejsce, stosunek ten jednak od wielu lat wcale się nie polepsza. Wspomniane biuro wykazało mianowicie że stosunek śmiertelności w Budzynie i Peszcie dwa razy jest większy, niż w Londynie i Paryżu, a o połowę większy niż w Wiedniu i Brukseli.

— **Smutny bal** odbył się d. 24. b. m. w Pradze. Była to *reunion d'ansante* oficerów załogi tamtejszej na wyspce świętej Zeffi. Gdy goście bawili się już w najlepsze, zastąpiła nagle 36 letnia żona kapitana landwery p. Hruczicza i pomimo wszelkiej pomocy lekarskiej w kwadrans później zakończyła życie. Nieszczęśliwy małżonek do tego stopnia uczuł ten wypadek, iż również śmiertelnie zachorował. Przyczyna nagłej śmierci osoby w sile wieku, jak pani Hruczicz, dotąd niewiadoma; był to przystęp młodości, z którego już się choroba nie okłębła.

— **Przed sądem wiedeńskim** stał niedawno wyrobnik nazwiskiem Paweł Po-

schner, głuchoniemy od urodzenia, oskarżony o kradzież. Ostatnią rozprawę przeprowadzono w ten sposób, że prezydent kolegium sądowego przedkładał obwinionemu pytania u piśmie, a tenże pisemnie odpowiadał też na nie. Przyznał się niemowa do winy, okazał wielką skrupułość i napisał w końcu: „Proszę o łaskę.“ Sąd skazał go pomimo to na osmnastomiesięczne więzienie, nie pierwsza to bowiem była kradzież, za którą Poschner stał przed sądem.

— **Tragiczny wypadek** zdarzył się przed kilkoma dniami w Wiedniu. Uczeń farmacji, Serb. Władysław Słowicz, syn obywatela ziemskiego z Boka, banacie temeszwarskim, poznał był i pokochał od pewnego czasu 17-letnią córkę właściciela domu w Wiedniu Semla, lecz gdy stosunek stał się jawnym rodzice panny stanowczo oświadczyli kochankowi, że nigdy na związek jego z córką swą niepozwolą. Młodzi ludzie pomimo to utrzymywali korespondencję i widywali się z sobą. Zdaje się jednak, że rodzice panny musieli surowo wystąpić przeciw temu, gdyż w środę z wieczora przybyła panna do pomieszkania Słowicza strwożona i przynębiona i kochankowie postanowili bezwzględnie umrzeć razem. Pierwsza panna zażyła truciznę i padła bez życia, poczem Słowicz zamknąwszy pomieszkanię udał się do rodziców nieszczęsnej swej kochanki i oddając im klucz od swego pomieszkania ze słowami: „Józefusa nie żyje — jest u mnie,“ zażył truciznę i padł trupem. W liście, jaki zaaleziono przy nim, upraszał rodziców swej kochanki ażeby ich pochowano razem i na opędzenie kosztów pogrzebowych zostawił odpowiednią kwotę pieniężną.

— **Mastodony.** *Kurj. Codz.* podaje z dzienników zagranicznych nie wiadomo czy zmyślenie, czy też wypadek rzeczywisty, jakoby pewien osadnik rosyjski, zapuściwszy się na łowach w nieznaną jeszcze północną stronę Syberyi, odkrył trzy żywe mastodony, najzupełniej takie same jak odkryte pierwsi zamaryle i nieżywe w piaskach zlodowaciałych tamtej okolicy. Tym sposobem okazało się, że mastodon jak ren czyli renifer nie byłby rasą zaginioną. Co zdaje się potwierdzać dowodzenie znanego uczonego p. M. E. Dupont'a (z akademii brukselskiej), który powiada, że w Belgii mastodon był współczesnym koniowi, wołowi, wieprzowi, baranowi itp. Jeśli to odkrycie okaże się prawdziwym, zrobi niesłychany przewrót w zasadach paleontologicznych i wiele teorii o ruinę zupełną przyprawiać może.

— **Katolicyzm w Anglii.** Wedle dat statystycznych ogłoszonych niedawno przez „li gę protestancką“ katolicyzm w Anglii od roku 1851 znacznie się rozszerzył. Od tego czasu zwiększyła się liczba katolickich biskupów o 8, księży o 167. W całej Anglii znajduje się obecnie 1662 kościoły katolickie, 1253 kościołów i kaplic, 268 klasztorów.

Notatki literacko - artystyczne.

(S) **Opera.** W ostatnich dniach dawano na scenie lwowskiej trzy opery a mianowicie *Wolnego Strzelca* Webera, *Martę* Flotowa i *Bal Maskowy* Verdi'ego. Najgorzej się powiódł i najmniej też ściągnął słuchaczy *Wolny Strzelec* pomimo, że w nim występował p. Cieślewski, gdyż partye ko'icte słabo były obsadzone. Natomiast *Marta* lubo tak często ostatnimi czasami przedstawiana, zapeliła teatr od góry do dołu. Tlumnie zebrana publiczność nie zawiodła się w swych oczekiwaniach. *Uwerturę* odegrała orkiestra wcale nieźle; tylko blaszane instrumenty sprawiły straszny zamęt i dysharmonia. Partyę tytułową odśpiewała i odegrała pani Dowiakowska prawdziwie po mistrzowsku. W pierwszym zaraz akcie, na początku duetu z lordem Tristan, zadziwiła słuchaczy swoją świetną koloraturą, świetnym tryłem, odśpiewanym jednym tchem przez sześć taktów, a przyjętym przez publiczność grzmotem oklasków. P. Cieślewski był w tym akcie nieco za zimnym i dla tego mniej się podobał niż zwykle.

Kwartet przy kolowrotku wypadł dość do brze; tylko panna Waje i p. Borkowski nie przyczyniali się do całości — P. Koniewicz zaś dokładał wszelkich starań i widać było, iż nie mógł lepiej odśpiewać tej partyi. P. Cieślewski pięknie i z uczuciem odśpiewał *Aryę do róz.* W akcie trzecim dzielił tryumf z panią Dowiakowską p. Cieślewski, przyjmowany z wielkim zapalem tak z powodu wybornej gry, jak i śpiewu. Zauważaliśmy, że panna Waje usiłuje trybować fałszywymi gamami, i zamiast ze zbliżonymi interwałami wziąć tonikę i sekundę, bierze fałszywie małą i wielką tercję. Najlepiej z całego trzeciego aktu był odśpiewany finał.

Akt czwarty był znów szeregiem tryumfów dla pani Dowiakowskiej i p. Cieślewskiego. Znakomicie odśpiewała primadonna arję z opery *Heralda* *Pojedynek*, którą na powszechne żądanie zniewoloną była powtórzyć; pięknie odegrał *solo* na skrzypce p. Bruckmann. Po skończeniu przedstawienia nie było końca oklaskom dla gości warszawskich, którzy byli bohaterami tego wieczoru.

W ubiegłą sobotę, dawano *Bal maskowy* z panią Dowiakowską, p. Cieślewskim, p. Köhlerem i panną Kramer (paź) w głównych par-

tych. *Bal maskowy* nie jest odpowiednim dla skali głosu pana C.; również i pod względem gry jest to jedna ze słabszych ról utalentowanego śpiewaka.

W akcie trzecim prześlicznie odśpiewał swoją arję p. Köhler; kilkakrotnie również przywoływano panią D.

Barcar ole drugiego aktu odśpiewał pan Cieślewski dość blado i bez gracyi w deklamacyi. Arye pania byłyby wypadły zupełnie do brze, gdyby panna Kramer mniej silnie brała wysokie nuty swej skali głosowej, o co już jednokrotnie prosiłmy tę utalentowaną i sympatyczną śpiewaczkę. Bohaterem wieczoru był obok p. Dowiakowskiej p. Köhler — śpiewak, który mimo szronem pokrytego włosa, z każdym dniem wydaje się młodszym.

Dzienniki obce we Lwowie.

Ciekawą może będzie rzeczą dla czytelników naszych, dowiedzieć się ile egzemplarzy dzienników obcych rozchodzi się we Lwowie? Upzejmości dyrekcji pocztowej zawdzięczamy daty potrzebne do podobnego zestawienia, które wykazują liczby wcale charakterystyczne. Dzienników obcych, to jest wydawanych poza granicami naszego kraju i nie w polskim języku rozchodzi się we Lwowie 2466. Z listy tej wypada na dzienniki, wychodzące w obrębie monarchii austriackiej, 1720 egzemplarzy. W liczbie tej dzienników austriackich zawiera się 1683 egzemplarzy pism wiedeńskich, a 37 egzemplarzy pism czeskich.

Pojedyncze dzienniki wiedeńskie mają we Lwowie bardzo znaczną stosunkowo ilość abonentów. Przytaczamy najważniejsze pozycje. *Neue freie Presse* najbardziej rozpowszechnioną jest we Lwowie, liczy w bieżącym kwartale 278 abonentów; po niej idzie *Tagblatt* z 112 abonentami, stara *Presse* liczy 82 abonentów, *Tagespresse* 76, *Kikeriki* 61, *Floh* 47, *Bombe* 28, *Die Post* 60, *Volksfreund* 10, *Deutsche Zeitung* 22, *Wehr-Zeitung* 19, *Morgenpost* 32, *Vaterland* 16, *Wiener Zeitung* 29, *Fremdenblatt* 85, *Merkur* 175. Innych mniej znanych dzienników, rozchodzących się w kilku lub kilkunastu egzemplarzach, nie wymieniamy. Dzienniki czeskie mają we Lwowie razem tylko 37 abonentów, a mianowicie: *Politik* 18, *Narodni listy* 8, *Pokrok* 4, *Moravska orlice*, *Moravan* i *Praha* razem 7.

Dzienników niemieckich, poza austriackich przychodzi do Lwowa według obliczenia z ostatniego kwartału ubiegłego roku razem 501. Wymieniamy najbardziej znane wraz z liczbą lwowskich abonentów: *Allgemeine Zeitung* 10, *Bazar* 183, *Germania* 5, *Kladderadatsch* 10, *National Zeitung* 2, *Norddeutsche Zeitung* 1, *Ostsee Zeitung* 1, *Schlesische Zeitung* 7, *Kölnische Zeitung* 3, *Gartenlaube* 33, *Illustrirte Zeitung* 26. Zwracamy uwagę, że co do pism ilustrowanych jak *Basar*, *Gartenlaube* i t. p. liczby te nie dają żadnego wyobrażenia o ilości abonentów galicyjskich; pisma te bowiem tylko w najmniejszej części abonowane bywają za pośrednictwem poczty. Główne agencje tych pism utrzymują księgarnie, które sprowadzają stosunkowo ogromne liczby pism podobnych.

Najliczniej abonowane z kolei są dzienniki francuskie. Liczba ich egzemplarzy wynosi na pocztę razem 229. *Independance belge* ma 3 abonentów *Nord* 1, *Gaulois* 1, *Figaro* 4, *Illustration universelle* 12, *Journal amusant* 4, *Journal de Debats* 3, *Ordre* 1, *Opinion nationale* 3, *Petit Journal* 2, *Rappel* 1, *Siecle* 4, *Univers* 3, *Temps* 1, *Revue des deux mondes* 35. (Pismo to jednak rozchodzi się w bardzo znacznej liczbie także drogą księgarską.)

Pism angielskich bardzo mało mamy we Lwowie, zaledwie 14 egzemplarzy; z tych *Daily Telegraph* 1, *Illustrated London news* 3, *Saturday Review* 2. Włoskich pism mamy tylko 4 egzemplarzy, z tych 2 przypada na *Civiltà cattolica*. Z rosyjskich miał *Gołos* 1 abonent, *Birżewija wiadomosti* także 1. Pism polskich poznańskich przychodzi 29 egzemplarzy, a mianowicie *Dziennik poznański* 10, *Kurier Poznański* 2, *Tygodnik Wielkopolski* 3 i t. d.

Dzienniki warszawskie przychodzą prawie wyłącznie drogą księgarską — dla tego też wykaz pocztowy podaje tylko bardzo małe liczby — na 12 rozmaitych dzienników przypadało w ostatnim kwartale tylko 20 abonentów. Tymczasem dzienniki warszawskie, literackie i ilustrowane, sprowadzane bywają przez księgarnie lwowskie w bardzo znacznej ilości egzemplarzy. Według dat udzielonych nam tylko przez cztery lwowskie księgarnie: Wilda, Gubrynowicza, Milikowskiego i Seyfarta przychodzi do Lwowa rozmaitych pism warszawskich razem 1054 egzemplarzy. Z liczby tej wypada na *Bluszcz* 357, *Tygodnik ilustrowany* 94, *Kłosa* 273, *Bibliotekę warszawską* 11 *Wędrowiec* 58,

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Kolej Tarnowsko-Leluchowska.

(S) **Tarnów**, 24. stycznia. (Korr. *Gazety Lwowskiej*). Polityczna rewizya linii Tarnowsko-Leluchowskiej już się odbyła — i mamy już dziś pewne wskazówki, które punkta nowa kolej przecinać będzie. Mogą wprawdzie zajść jeszcze później niektóre małe zmiany, a to skutkiem trudności technicznych, które się okazały przy samej budowie — w ogóle wszakże znaczniejszych różnic nie będzie.

Kolej Tarnowsko-Leluchowska łączyć się będzie w Tarnowie z koleją Karola Ludwika. Dworzec tarnowski ma być bardzo znacznie rozszerzony — a jak słyhać, kolej Karola Ludwika obejmie służbę obrotową i manipulacyjną na rachunek nowej kolei.

Od Tarnowa ciągnie się nowa linia ku południowi, idzie prawym brzegiem Białej na Swiebodzin, przebiega pomost na Białej i dociera do pierwszej stacji w Pleśnej. Ztąd przecina kolej dolinę Białej i dochodzi do stacji Tuchow. Z Tuchowa wiedzie projektowana linia na Dąbrówkę, Siedliska i Chojnik do stacji w Gromniku, a ztąd na Banowice do stacji w Ciężkowicach. W dalszym kierunku ku północy przebiega linia przezce przez Zimnąwódkę i wiedzie do stacji w Bobowej. Następnie idzie linia dwa razy przez gościniec powiatowy pod Jeżowem, Wilczykami i Stróżem niżem, poczem wpada do stacji w Grybowie.

Na południe od tej stacji przechodzi projektowana linia przez gościniec, prowadzący do Gorlic, mija nizinę Białej i za pomocą wiaduktu, wysokiego na 24 metrów, wpada w dolinę Strzylawki. Przekroczywszy tu znowu gościniec rządowy i przebiegłszy pomostem przez potok Strzylawkę, dociera do przestanku w Błaszczkowej. Górę pod Mystkowem przetnie tunel, po którym następuje stacja Kamionka. Dalej dotyka nowa kolej Jamnicy i przybywa do stacji w Nowym Sączu.

Po przecięciu gościńca i rzeki Popradu dociera kolej do Starego Sącza, a ztąd na Cyganowice, Barczyce i Rytyro do stacji w Piwnicznej. Następuje stacja w Żegostowie, poczem znowu kolej idzie tunelem. Za Żegostowem proponowaną jest stacja w Muszynie. Podwójnym pomostem nad Popradem biegnie linia ku granicy pod Leluchowem.

Długość linii aż do Leluchowa wynosi 146 kilometrów. Ponieważ przyszła kolej mieć będzie dwa tunele, kilka wielkich mostów i wiaduktów, więc zdaje się, że pod względem sztuki technicznej najznakomitszą będzie między wszytkimi kolejami galicyjskimi.

OSTATNIA POCZTA.

Etoile i inne dzienniki bruxelskie donoszą, że Bismarck wystosował notę do gabinetu bruxelskiego z przedstawieniami z powodu zachowania się duchowieństwa katolickiego i tonu dzienników. *L'Echo du parlement* dodaje: Wobec uroszezeń rządu niemieckiego położenie Belgii jest trudniejsze, niżby się zdawało.

Rząd francuski polecił telegraficznie prefektom, aby nowa ustawa o merach ogłoszona została we wszystkich gminach. Wielka liczba merów podała się do dymisji.

Zbiegi komunistyczni, wykryci między hiszpańskimi jelicami na fregacie „Numancia“, będą z Toulonu przystawieni do Wersalu i pod sąd wojenny oddani.

W Izbie deputowanych minister sprawiedliwości wniósł wczoraj projekt ustawy tyczącej się czynności komandytowych na akcyje i towarzystw akcyjnych dla ustawodawczego traktowania. Cztery projekta ustaw wyznaniowych przekazane zostały stałemu wydziałowi, złożonemu z 24 członków.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wersal, 26. stycznia. Zgromadzenie narodowe przyjęło największą część projektu ustawy o uregulowaniu służby religijnej w armii. Gambetta zapowiedział interpelacyę o okólniku Broglio do prefektów. Rozprawa nad tą interpelacyą odrzuconą została aż do czasu po uchwaleniu ustawy podatkowej.

Ponieważ niektóre numera *Gazety Lwowskiej* zostały zupełnie wyczerpane — Administracya przeprasza nowo przybywających abonentów, że im numerów tych wysłać nie może.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 26. Stycznia.
Hotel Zorza: Pp. Hr. Koziembrodzki E., z Lukawicy.
Hotel Angielski: Pp. Grocholski I., z Oserdowa.
Hotel Kuhna: Pp. Terlecki J., ze Smólnik.
Hotel Podolski: P. Janiszewski T., z Ostrej Mogiły.
Hotel Europejski: Pp. Kruzenstern A., z Niemirowa.

Odjechali ze Lwowa.

Dnia 26. Stycznia.
Pp. Hr. Ciechoński J., do Rossyi.
Starzinski L., do Podkamienia.
Chorzowski A., do Krakowa.
Jelowicki J., do Daszawy.
Lityński E., do Litwinowa.
Szalaj S., do Krakowa.
Smałowski F., do Uherce.

Spóźnienia meteorologiczne.

Barometr 723.7 mm. Psychometr suchy - 20.0 C.
Psychometr wilgotny - 19.0 C.
Prężność pary 3.9 mm.
Wilgoć 100 Zachmurzenie 10.
Wiatr SW6 Ozon 9
Opad w mm. z ostatnich 24 godzin - Uwaga. w nocy i nad ranem zawierucha śnieżna.

Pociągi kolejowe: Przechodzą na górnym dworze: z Krakowa 5. 57. m. rano, 9. g. 45. m. w nocy i 10. g. 50. m. rano; z Czerniowiec: 3. g. 58. m. rano, 3. g. 45. m. po po-

łudniu i 11. g. 8. m. w nocy; - z Podwołoczysk i Brodów: 4. g. 18. m. rano, 4. g. 3. m. po południu i 10. g. 58. m. w nocy.
Odchodzi: do Krakowa 5. g. 5. m. rano 5. 5. g. m. wieczór i 11. g. 28. m. w nocy; - do Czerniowiec: 6. g. 17. m. rano, 12. go. 15 n.

w południe i 11. g. w nocy; - do Podwołoczysk i Brodów: 12 g. w połud., 10 g. w nocy i 6. g. 7. m. rano.
Z Podzamcza odchodzi do Podwołoczysk i do Brodów: g. 11. 32. m. w nocy i 12. g. 20. m. w południe.

Ruch dyliżansów pocztowych.

Table with columns for destination (e.g., Jarosławia na Belzec, Brzeżan, Sokala), departure time, and frequency. Includes note: Uwaga: Poczta pasażerska (Mallepost) przyjmuje 3 osoby, pakunkowa tylko jedną osobę.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przeu. Lwów, dnia 26. Stycznia 1874

Table listing various goods and their prices, including 'Akcyje za sztukę', 'Listy zast. za 100 zł.', and 'Lasy'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Losy z r. 1839 całe' and 'Pociągi kolejowe'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Czech' and 'Węgier'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Bank anglo-amr.' and 'Kol. Preszaw-Tarnow'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Kurs giełdy wiedeńskiej' and 'Jednolity dług państwa'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Listy zast. losowane' and 'Kurs złoty'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Oblig z prawem pierwszeństwa' and 'Kurs złoty'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including '6 Losy' and 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Poż. miasta Stanisławowa' and 'Wiedeńskie'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Wiedeńskie' and 'Kurs złoty'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Kurs złoty' and 'Telegrafowany kurs wiedeński'.

Table listing exchange rates for various currencies and locations, including 'Telegrafowany kurs wiedeński' and 'Jednolity dług państwa'.

W I E S T N I K U R Z E D O W Y.

Edykt.

Nro. 2457. C. k. Sąd powiatowy w Monasterzyskach zawiadamia niniejszem z po- bytu niewiadomego w ostatnim czasie w Pe- trylowie jako dzierżawca propinacji zamie- szkałego Mathesa Kohn, że Piłyp Czerwak na dniu 30. Lipca 1873 do L. 2457. przeciw niemu pozw o zapłacenie 150 złr. z pn. wniósł do którego sumarycznej rozprawy termin na 30. Stycznia 1874 o 9. godzinie przed południem wyznaczony został. Wzywa się tedy pozwanego, ażeby na wyznaczonym terminie jawił się osobiście, lub ustanowio- nemu do jego zastępstwa kuratorowi Leibie Kohn z Buczacza przed terminem udzielił stosowną informację, lub innego sobie zastę- pcę obrał, inaczej bowiem szkodliwe skutki samemu sobie będzie przypisać musiał. Monasterzyska dnia 17. Października 1873.

Edykt.

Nro. 4119. C. k. Sąd powiatowy w Sa- noku podaje do wiadomości, że celem zaspoko- jenia a przez Eisiga Bleichera przeciw masie leżącej Iwana Dobosza wywalczonej sumy dłużnej 26 złr. 70 1/2 kr. w. a. z pu. od- będzie się w tutejszym c. k. Sądzie powia- towym przymusowa sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod l. k. 65. w Rakowej po- łożonego do masy leżącej s. p. Iwana Do- bosza należącego w trzech terminach t. j. dnia 30. Stycznia 1874, dnia 13. Lutego 1874 i dnia 27. Lutego 1874 zawsze o 10. go- dzinie przed południem z tem, że gospodar- stwo to na pierwszym i drugim terminie za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim zaś poniżej takowej sprzedane zostanie. Cenę wywołania stanowi wartość szac- unkowa w kwocie 98 złr. a. w. Resztę warunków licytacyjnych i akt oszacowania można w tutejszósądowej regi- straturze przegladnąć. Sanok dnia 10. Grudnia 1873.

Obwieszczenie.

Nr. 3600 C. k. Sąd powiatowy w Tłu- maczu podaje do powszechnej wiadomości, że wskutek odczwy c. k. Sądu obwodowego Stanisławowskiego z dnia 6 sierpnia 1873, l. 10 272 celem zaspokojenia kwoty 62 złr. wraz z odsetkami po 6 procent od 23. gru- dnia 1869 rachować się mającymi kosztami sądowemi 4 złr. 87 ct. w. a. niemniej ko- sztaami egzekucyj 4 złr. 87 ct., 4 złr. 37 ct., 4 złr. 37 ct., 1 złr. 35 ct., 1 złr. 87 ct. i 4 złr 59 ct. w. a. odbędzie się w dniu 19. lutego 1874, i w dniu 10. marca 1874 każda- raz o godzinie 9. rano tu w sądownem za- budowaniu przymusowa sprzedaż realności pod l. 537 w Tłumaczu spisanej protokole 18 września 1872 i oszacowanie protokole z 24 Czerwca 1873 będącej własnością Ja- kóba Czaplńskiego na rzecz Eliasza Kraut- hamera jako cenę wywołania stanowi się ce- nę szacunkową 180 złr. w. a. a realność ta będzie przy 1. terminie za cenę szacunkową lub wyżej, przy 2. zaś niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu za gotówkę, która w Sądzie złożoną zostanie sprzedana. Chęć kupna mający obowiązani są 10 procent wadium 18 złr. przed terminem do

komisji złożyć. Warunki licytacji nie mniej protokół opisaną i szacowania sprz- dać się mającej realności mogą być w t. s. regi- straturze przejrzaniemi. Tłumacz, dnia 27. Października 1873.

Edykt.

Nro. 1943. C. k. Sąd powiatowy w Tłu- maczu zawiadamia z życia i miejsca pobytu niewiadomego Maksymiliana Pokornego, że przeciw niemu Mechel Haber o wykreślenie sum 40 złr. i 400 złr. w. w. z pn. ze stan- u biernego realności Nr. 103. w Tłumaczu na dniu 6. Listopada 1872 L. 4945 do tego sądu pozw wniósł i że dla niego kuratora w osobie Odilla Biesch ustanowiono i do rozprawy termin na 26. Lutego 1874 nazna- czono. Pozwany ma zatem na tym terminie sam stanąć albo ustanowionemu kuratorowi potrzebną informację udzielić lub innego za- stępcę wybrać i Sądowi wymienić, inaczej z zaniebdania wynikłe skutki sam sobie przy- pisać musi. Tłumacz 2. Grudnia 1873.

Edykt.

Nro. 32318. C. k. Sąd krajowy w Kra- kowie czyni wiadomo, że zarządcą masy u- padłości protokołowanej firmy: „Klemens Ro- senthal“ w Krakowie, w skutek jednomyślnego wyboru wierzycieli został ustanowionym adw. Dr. Faustyn Jakubowski w Krakowie zaś za- stępcą jego adw. Dr. Lisowski w Krakowie a członkami wydziału wierzycieli Dr. Myszkowski w Krakowie imieniem firmy: „G. Nei- dlinger“, Dr. Grudziński w Krakowie imie- niem firmy: „S. Spitzer“ i Dr. Maurycy Wechsler w Krakowie. Kraków dnia 19. Grudnia 1873.

Edykt.

3. 15611. Von Seiten des k. k. Kreisger- ichtes in Stanislaw wird hienit der dem Leben und Wohlgerthe nach unbefamten Feige Arno'd und den gleichfalls unbefamten Jakob Halpern sowie im Falle deren Ablebens deren gleichfalls unbefamten Erben befannt gegeben, daß die Erben nach Hensch Arnold gegen dieselben am 21. November 1873 3. 15611 eine Klage wegen Verletzung der im Lastenstande der sub Nr 5775 in Stanislaw gelegenen Realität intabu- lirten Summe pr 800 fl. C.M. sammt allen auf diese Summe Bezug habenden Satzposten überreicht haben, und daß dieselbe mit hg. Be- scheid vom heutigen 31. 15611 zur mündli- chen Verhandlung verbefchieden und die Tagfahrt auf den 24. Feber 1874 um 10 Uhr V.M. anberaumt worden ist. Zugleich wurde den Be- langten ein Kurator in der Person des Adv. dr. Maramorosz mit Substituierung des Adv. dr. Szydłowski befestelt, und denselben die Klage samt Beilagen zugestelt. Die Belangten wer- den nun aufgefordert, zeitlich vor dem Termine entweder dem bestellten Kurator eine entspre- chende Information zu ertheilen, oder einen andern Bevollmächtigten zu bestellen oder aber aber persönlich bei der Tagfahrt zu erscheinen widrigenfalls dieselben sich den iblen Folgen, wel- che aus der Unterlassung entspringen könnten, selbst zuschreiben müssen. Vom k. k. Kreisgerichte. Stanislaw, am 6. Dezember 1873.

Edykt.

Nro. 40. C. k. Sąd obwodowy w Tar- nopolu ogłasza niniejszem, że w sprawie kon- kursowej Naftalego Parnasa stałym zawiad- owcą masy konkursowej dotychczasoso- wy zawiadowca pan adw. Dr. Sternklar, zaś jego zastępcą pan adw. Dr. Weisstein po- stanowiony został. Tarnopol dnia 12. Stycznia 1874.

Edykt.

Nro. 6908 C. k. Sąd delegowany miej- sko powiatowy dla spraw cywilnych w Rze- szowie, ogłasza że w drodze dalszej egzeku- cji wyroku polubownego z dnia 20. Lutego 1872. odbędzie się tutejszo sądową rezolucją z dnia 22. Grudnia 1873. L. 6908. dozwoła- na publiczna sprzedaż części gospodarstwa gruntowego pod L. 7. w Wolicy piaskowej położonego, Augustyna i Franciszki Olesiów własnego na zaspokojenie resztującej preten- syi Abrahama Walda w kwocie 47 złr. z pn. pod następującymi warunkami: 1. Za cenę wywołania ustanawia się wartość szacunkowa w kwocie 440 złr. a. w. z zastrzeżeniem, że wyz wspomnio- ne gospodarstwo gruntowe w pierwszych dwóch terminach wyżej ceny szacunkowej na trzecim zaś terminie także niżej ceny szacunkowej za jakąkolwiek bądź cenę najwię- ciej ofiarującemu sprzedane zostanie. 2. Sprzedaż odbędzie się w tutejszym Sądzie w dniach 19 Lutego, 26 Marca i 27. Kwietnia 1874 r., zawsze o 10. godzinie ra- no, a chęć kupna mający mają złożyć wa- dyum w kwocie 44 zł. a. w. w gotówce 3. Warunki licytacyjne, akt zajęcia i oszacowania sprzedać się mającej części go- spodarstwa gruntowego w tutejszej registra- turze przejrzeć można. Rzeszów dnia 22. Grudnia 1873.

Edykt.

L. 4235 C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach czyni niniejszem wiadomo, iż celem zaspoko- jenia sumy wekslowej na 2000 złr. w. a. ugodzonej z odsetkami po 6% od dnia 1. Listopada 1871 aż do dnia rzeczywistej za- platy liczyć się mającymi, kosztów sądowych 4 złr. 76 ct. egzekucyjnych 8 złr. 17. ct. i kosztów podania licytacyjnego w kwocie 13. złr. 41. ct. w. a. odbędzie się w tut. Sądzie dozwołona przez c. k. sąd obwodo- wy w Tarnopolu uchwałą z dnia 9. Lipca 1873 L. 8486 przymusowa publiczna sprze- daż połowy realności dłużnika Hersza Rosen- zweiga własnej pod L. 304 w Zaleszczykach położonej na rzecz Michała Andrejczuka, a to w trzech terminach t. j. dnia 5. Lutego 1874, dnia 5. Marca 1874, dnia 7. Kwietnia 1874 każdą razą o godzinie 9. z rana, z tem nadmienieniem, iż wspomniana połowa realności w terminach wyżej oznaczonych niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie. Na wypadek gdyby to nie nastąpiło wyznacza się w celu ułożenia lepszych warunków licy- tacyjnych termin na dzień 7. Maja 1874 o godzinie 9. z rana, poezem wspomniona po- łowa realności w jednym terminie i niżej ce- ny szacunkowej zajaką bądź cenę sprzedaną zostanie.

Edykt.

Cena wywoławcza jest cena szacunko- wa teje połowy realności w kwocie 5153 złr. 72 ct. w. a. zaś wadyum dziesiąta część teje kwoty w ilości 515 złr. 17 1/2 ct. w. a. które te wadyum chęć kupienia mający do rąk komisji sądowej złożą, a następnie naj- więcej ofiarującemu w cenę kudna wliczone innym zaś licytantom po ukończonej licyta- cji zwróconem zostanie. Blizsze szczegóły warunków licytacyj- nych mogą w archiwum tutejszo sądowem być przejrzaniemi. O tej przymusowej sprzedaży uwiada- mia się obydwie strony jakoteż wierzycieli hipotecznych mianowicie c. k. Prokuratorę skarbu imieniem wysokiego skarbu i fundu- szu indemnizacyjnego, gminę miasta Zalesz- czyki na ręce burm. W. p. Barona Seweryna Bru- nickiego, i filię uprzyw. gal. akcyjnego banku hipotecznego w Czerniowcach, nakoniec wszy- stkich tych wierzycieli hipotecznych, którzy- by po dniu 20. Października 1872 z praw- mi swimi do hypoteki weszli, niemniej tych którymby uchwałą ta sprzedaż tej połowy realności rozpisująca, przed pierwszym ter- minem do sprzedaży tej wyznaczonym, z ja- kiego bądź powodu, nie była doręczona, przez ustawionego kuratora adw. Dr. Antoniego Zakrzewskiego w Zaleszczykach. C. k. sąd powiatowy Zaleszczyki dn. 10 Listopada 1873.

Obwieszczenie.

Nr. 60080 W celu zaażyczenia zwy- kłych budowli zachowawczych w latach 1874, 1875 i 1876 na gościńcu Biła Przemysł Lwów, w sekcji drogowej Ropczyce i Łań- cut w okręgu budownictwym rzeszowskim od- będzie się dnia 9. Lutego 1874 o godzinie 12 w południe w c. k. Starostwie rzeszow- skim publiczna licytacja ofertowa. Cena fiskalna robót na rok 1874 po- trzebnych wynosi 886 złr. 35 ct. Odnoszące się do tych budowli warunki licytacyjne, jak niemniej sumaryczny kosztorys i spis cen j-dnostkowych, są do przejrzania w wymie- nionem c. k. Starostwie, dokąd i oferty zao- patrzzone w 5% wadyum, z wyrażeniem cen, nie tylko cyframi ale i literami, bądź to na trzyletni okres budowy, bądź tylko na rok 1874 na dniu powyższym najpóźniej do 12. godziny w południe wniesione być mogą. Oferty spóźnione lub nie ułożone po- długprzpisu nie zostają przyjęte. Z c. k. Namiestnictwa. Lwów dnia 11. Stycznia 1874

Konkurs.

Nro 11. R. s. o. Okręgowa Rada szkolna miasta Krakowa rozpisuje niniejszem obwieszczeniem konkurs na posadę dyrektora przy szkole Wydziałowej żeńskiej miasta Krakowa. Do posady tej przywiązana jest roczna płaca etatowa 1500 złr. w. a. mająca wzra- stać aż po 25. rok służby co pięć lat o 100 złr. a w. Niemniej bezpłatne pomieszkanie w gmachu szkolnym, lub w braku tegoż 300 złr. Równie służy dyrektorowi prawo do eme- rytury według osnowy ustawy emerytalnej z dnia 1. Lipca 1873. L. 251. Dz. u. kr.

Obowiązkiem dyrektora będzie kierować całym zakładem pod względem dydaktycznym i ekonomicznym, a przy tem wykładać nauki niektóre w klasach wyższych przynajmniej przez 6 godzin tygodniowo.

Osobna instrukcja określi dokładnie zakres działania Dyrektora.

Ubiegający się o tę posadę winni przedłożyć:

- metrykę urodzenia i opis przebiegu życia;
- świadczenie nieskazitelnej obyczajności;
- świadczenie ukończonych studiów;
- patent kwalifikacji na nauczyciela do szkół średnich, lub do wyższych szkół miejskich;
- dowody odbytej praktyki nauczycielskiej.

Kompetenci mają podania swoje w powyższe wyliczone dokumenta opatrzone przesyłać, jeżeli w publicznej zostają służbie, przez swoich bezpośrednich przełożonych; a jeżeli są osobami prywatnymi, to bezpośrednio, czyli wprost do Rady szkolnej okręgowej miejskiej w Krakowie do dnia 28. Lutego 1874.

Podania spóźnione, lub niedostatecznie w dokumenta opatrzone, uwzględnionemi nie będą, i proszącym bez skutku zwrócone zostaną.

C. k. Rada szkolna Okręgowa miejska
Kraków dnia 14. Stycznia 1874

(166 1—3) E d y k t.

Nr. 34359 C. k. Sąd krajowy Krakowski zawiadamia niniejszym edyktem p. Tadeusza de Konopka że przeciw niemu M. Karmel na d. 30 grudnia 1873 L. 34359 wniósł pozew w załatwieniu którego c. k. Sąd krajowy pozwanemu polecił aby należytość we wloxi 340 zł. w. a. z pn. M. Karmelowi w 3 dniach pod rygorem egzekucji we wloxi wypłacił. Gdy miejsce pobytu pozwanego nie jest wiadomem przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanego na koszt i niebezpieczeństwo tutejszego adw. Schaezla z zastępstwem adw. Dr. Korczyńskiego kuratorem nieobecnego ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązująco przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu aby w wyz. oznaczonym czasie albo sam stanął, lub też potrzebne dokumenta usanowionemu dla niego zastępcy udzielił, w reszcie innego obrońcę wybrał i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył w razie bowiem przeciwnym wyniku z zaniedbania skutki sam sobie przypisać by musiał.

Kraków, 31. Grudnia 1873.

(167 1—3) E d y k t.

Nr. 34360 C. k. Sąd krajowy Krakowski zawiadamia niniejszym edyktem p. Tadeusza d. Konopka że przeciw niemu M. Karmel na d. 30 Grudnia 1873 do L. 34360 wniósł pozew w załatwieniu którego c. k. Sąd krajowy polecił pozwanemu aby należytość we wloxi 500 zł. w. a. z pn. M. Karmelowi w 3 dniach pod rygorem egzekucji we wloxi zapłacił. Gdy miejsce pobytu pozwanego jest niewiadomem przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanego na koszt i niebezpieczeństwo jego tutejszego adw. Schatzl z zastępstwem adw. Korczyńskiego kuratorem nieobecnego ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy postępowania w Galicyi obowiązująco przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu aby w wyz. oznaczonym czasie albo sam stanął, lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, w reszcie innego obrońcę sobie wybrał i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył w razie bowiem przeciwnym wyniku z zaniedbania skutki sam sobie przypisać by musiał.

Kraków, 31. Grudnia 1873.

(168 1—3) E d y k t.

Nr. 182 C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie zawiadamia niewiadomych z miejsca pobytu Felixa hr. Morskiego i Józefa hr. Ciechońskiego, że Lazar Maschler przeciw nim pozew we wloxi o zapłatę 1200 zł. w. a. z pn. do t. s. w dniu 4. Stycznia 1874 do L. 182 wniósł, w skutek czego nakaz zapłaty wydany został i Józefowi hr. Morskiemu kurator w osobie adw. Dr. Ringelheima z zastępcą Dr. Forysta adw. kraj. zaś Józefowi hr. Ciechońskiemu, kurator w osobie adw. Dr. Tokarza z zastępcą adw. Dr. Rosenberga ustanowiony został.

Wzywa się zatem pozwanym by temuż kuratorowi potrzebną informację udzielił lub innego pełnomocnika Sądowi wskazali, gdyż w przeciwnym razie spór powyższy z ich kuratorami przeprowadzony będzie, a pozwanym z zaniedbanego zgłoszenia się wynikające złe skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego
Tarnów, dnia 8. Stycznia 1874.

(171 1—3) K o n k u r s.

Nr. 133 W celu obsadzenia posady sędzijskiej przy c. k. Sądzie powiatowym w Janowie z roczną płacą 1400 zł. ewentualnie 1600 zł. lub 1800 zł. w. a. i dodatkiem aktywalnym, rozpisuje się niniejszym konkurs z terminem 14. dnioym od dnia trzeciego ogłoszenia niniejszego edyktu w urzędowej gazecie lwowskiej.

Ubiegający się o tę posadę, mają swoje prośby załącznikami należycie poparte, wnieść w powyż. oznaczonym terminie do Prezydium tutejszego c. k. Sądu krajowego

Lwów, dnia 16. Stycznia 1874.

(172 1—3) E d y k t.

Nr. 72442. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie, wzywa posiadacza wekslu, we Lwowie dnia 13. Grudnia 1871. na sumę 56 złr. przez Kalmana Feliga na własną ordę wystawionego, dnia 13. Marca 1872 r. płatnego, przez Katarzynę Hnatkowską i Antoniego Jankowskiego akceptowanego i według twierdzenia Kalmana Feliga zagubionego, — aby tenże weksel w 45 dni, od trzeciego ogłoszenia tegoż edyktu w Gazecie Lwowskiej liczyć się mających, tutejszemu c. k. Sądowi przedłożył, — inaczej takowy na dalszą prośbę Kalmana Feliga amortyzowany zostanie.

Lwów dnia 19. Grudnia 1873.

(174 1—3) O g l o s z e n i e.

Nr. 3805. C. k. Sąd powiatowy w Lubaczowie ogłasza niniejszym, że Stach Wach gospodarz ze Zaluża, starostwa cieszanowskiego na mocy uchwały c. k. Sądu krajowego we Lwowie z dnia 30. Sierpnia 1873 L. 44985., w myśl §§. 269. i 273. u. cyw. uznany został marnotrawcą, i że dla tegoż Stacha Wach, gospodarz z tej samej wsi Hryńko Jaremkiewicz kuratorem ustanowiony został.

C. k. Sąd powiatowy.

Lubaczów dnia 28. Grudnia 1873.

(175 1—3) O g l o s z e n i e.

Nr. 3044. Dnia 18. Lutego 1874. i 4. Marca 1874. odbywać się będzie w gmachu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni publiczna przymusowa sprzedaż realności rustykalnych pod l. kons. 104., 19., 77. sub. 48, 11, w Wolezyszczykach powiecie tutejszemu sąsiednim położonych, ciału tabularne nie stanowiących, wartości szacunkowej 800 złr. w. a. w celu zaspokojenia pretensji c. k. uprzyw. zakładu włościańskiego we Lwowie, przeciw Tymkowi i Katarzynie Iwaszko w kwocie 222 złr. 92 ct. w. a. z odsetkami 12% od 15. Lutego 1872. licząc i kosztami sporu w kwocie 11 złr. 48 ct. w. a. Realności powyższe na pierwszych dwóch terminach niżej ceny szacunkowej sprzedane nie będą i kupujący o przestrzeni gruntów i stanie zabudowań przekonani się ma na gruncie gdyż realności te sprzedane zostaną ryczałtowo, tak jak je dłużnik posiada i posiadać ma prawo. Resztę warunków licytacji przeczytać można w tutejszosaudowej registraturze.

Chęć kupienia mających wzywa się, by złożywszy do rąk komisji licytacyjnej 10% ceny szacunkowej jako zakład do licytacji przystąpili.

C. k. Sąd powiatowy.

Sądowa Wisznia d. 30. Grudnia 1873.

(177 1—3) O b w i e s z c z e n i e.

Nr. 128. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszym, iż przymusowa sprzedaż realności pod l. 37 daw./32 now., właściwie 18 daw./32 now. wraz z przyległ. Zabawą zwanej w Komorowicach położonej, Jana Jenknera własnością będącej, rezolucją z dnia 8. Sierpnia 1873 L. 5705., w celu zaspokojenia wierzytelności Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Albrechta w kwocie 2000 złr. w. a. z pn., rozpisana ponownie w dniu 30. Stycznia 1874 o godzinie 10tej przed południem odbędzie się w Sądzie tutejszym pod warunkami w edykcie z powyższej daty w Gazecie lwowskiej nr. 210, 212, 213 objętymi, z tą odmianą, iż realność ta także poniżej ceny szacunkowej, jednakże nie poniżej kwoty 2200 złr. w. a. sprzedana będzie, oraz że wadyum wynosi tylko 220 złr. w. a.

C. k. Sąd powiatowy.

Biała dnia 8. Stycznia 1874.

(178 1—3) E d y k t.

Nr. 8101. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza, iż w celu zaspokojenia wierzytelności Józefa Nycza w ilości 413 złr. w. a. z pn., odbędzie się w Sądzie tutejszym przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. 54 daw./119 now. w Hałenowie położonej, dłużników Wincentego i Anny małżonków Nowaków własnością będącej, z domu i budynków gospodarskich, tudzież gruntu trzy morgi i 753/100 sążni się składającej, w trzech terminach, a mianowicie w dniu 16. Lutego 1874., 16. Marca 1874. i w dniu 17. Kwietnia 1874., zawsze o godzinie 10. przed południem.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa powyższej realności w kwocie 1226 złr. 20 kr. w. a., poniżej której takowa na pierwszym i drugim terminie sprzedana nie będzie.

Wadyum wynosi 123 złr. w. a.

Inne warunki licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze sądowej.

O czem się uwiadamia obie strony, tudzież wiadomych wierzycieli hipotecznych do rąk własnych, jak niemniej kuratora, niewiadomych wierzycieli i tych, którymby uchwała licytację rozpisującą z jakichkolwiek przyczyn nie mogła wcześniej być doręczoną, albo też którzyby po dniu 7. Sierpnia 1873. do hipoteki sprzedać się mającej realności weszli w osobie adwokata Dr. Eisenberga ustanowionego.

Biała dnia 15. Listopada 1873.

(179 1—3) O b w i e s z c z e n i e.

Nr. 5247. Ze strony c. k. Sądu powiatowego ustanawia się dla Jaśka Tokara, włościanina z Łosicaja uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Tarnopolu z dnia 22. Grudnia 1873. L. 16584. za głupkowatego uznanego, kuratorem tutejszego c. k. notaryusza Aleksandra Hordyńskiego i postanowienie to podaje się do publicznej wiadomości.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Borszczów 3. Stycznia 1873.

(180 1—3) E d y k t.

Nr. 18263. C. k. Sąd powiatowy miejski deleg. w Tarnowie ogłasza niniejszym, iż w skutek odezwy c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie z dnia 23. Stycznia 1872 L. 744 celem zaspokojenia wierzytelności Rebeki Bienenstock w kwocie 500 złr. w. a. z pn. odbędzie się egzekucyjna licytacyjna sprzedaż 10. kawałków gruntu pod l. 10 w Niecieczy położonych Wojciecha Musiała własnych pod warunkami edyktem w tut. sąd. z dnia 28. Lutego 1872 L. 1492 ogłoszonymi z tą odmianą że kawalki te gruntu na jednym tylko terminie, j. d. 12. Lutego 1874 o godzinie 10. z rana i poniżej ceny szacunkowej sprzedane zostaną.

Tarnów d. 30. Grudnia 1874

(181 1—3) O b w i e s z c z e n i e.

Nr. 4257. C. k. Sąd powiatowy w Miłowie wiadomo czyni, że na zaspokojenie należytości Sary Brechnerowej, przeciwko Reginie Pietrasina wywalczonej w kwocie 43 złr. w. a., wraz z procentem po 6% od dnia 27. Października 1871. liczyć się mającymi, tudzież na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych w kwocie 3 złr. 1 ct. i kosztów egzekucyjnych w kwocie 1 złr. 56 ct., 6 złr. 40 1/2 ct., 4 złr. 76 ct., 2 złr. 86 ct., 2 złr. 37 ct., i 1 złr. 74 ct., 8 złr. 87 ct. i 6 złr. 94 ct. w. a. przyznanych — przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności pod nr. c. 100 w Miłowie położonej, składającej się z domu, stajni i stodoły, 1/12 działu półzależka Hareżowego, 2 1/3 morga gruntu, ciału tabularnego niestanowiącej, w jednym terminie na dniu 20. Lutego 1874. o 11tej godz. przed południem w c. k. Sądzie pow. w Miłowie odbywać się będzie.

Za cenę wywołania stanowi się wartość szacunkowa 270 złr. w. a., niżej której ta realność także sprzedana być może — wadyum ustanawia się 10/100 w kwocie 27 złr. które najwięcej ofiarującemu w cenę kupna doliczone będzie.

Reszta warunków w registraturze tut. Sądu przejrane być mogą.

C. k. Sąd powiatowy.

Miłówka 10. Grudnia 1873.

(182 1—3) E d y k t.

Nr. 91 cyw. C. k. Sąd powiatowy w Niepołomicach podaje do publicznej wiadomości, iż na zaspokojenie kapitału 300 złr. a względnie 287 złr. 76 ct. w. a. z odsetkami po 12% od 19. lutego 1871 bieżącymi, tudzież dalszemi 3% odsetkami od kwoty w należytych czasie nieuiszczonej wraz z przynależ. od Franciszka i Katarzyny Ptaków c. k. Zakładowi uprzyw. kredyt. włościańskiemu we Lwowie dłużnego, egzekucyjna sprzedaż realności włościańskiej pod l. kons. 165 w Woli Batorskiej położonej, ciału tabularnego niestanowiącej a dłużników Franciszka i Katarzyny Ptaków własnej w tutejszym sądzie w trzech terminach licytacyjnych mianowicie dnia 24. lutego 7. kwietnia i 5. maja 1874 każdą razą o godzinie 10 przed południem odbywać się będzie.

Cena wywołania wynosi 600 złr. a wadyum 60 złr. w. a.

Reszta warunków licytacji mogą być w tutejszosaudowej registraturze przejrane.

C. k. Sąd powiatowy.

Niepołomice dnia 13. stycznia 1874.

(183 1—3) E d y k t.

Nr. 1193. C. k. Sąd powiatowy w Nowosiolu ogłasza, że w miesiącu czerwcu 1872 zabląkał się do Toków wół czarny 5 lat mający, którego przez licytację sprzedany został, i że kwotę licytacyjną 27 złr. 63 ct. do depozytu sądowego złożono.

Wzywa się tego niewiadomego właściciela tego wola, aby się w przeciągu jednego roku do sądu zgłosił i swoje prawa własności wykazał inaczej sąd z depozytem tym według ustaw prawnych postąpi.

Nowosiół 7. października 1873.

(188 1—3) E d y k t.

Nr. 17129. C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu zawiadamia niniejszym pana Ludwika Audykowicza, że pod dniem 23. grudnia 1873

do liczby 17129 przeciw niemu Samuel Beigel wniósł prośbę o wydanie nakazu zapłaty na resztującą sumę wekslową 348 złr. w. a., i że z powodu niewiadomego miejsca pobytu jego dla niego na jego koszt i niebezpieczeństwo ustanowiono kuratora w osobie pana adwokata dr. Axelrada z zastępstwem pana adwokata dr. Sternklara, którym też wydany nakaz zapłaty doręczono.

Wzywa się przeto wspomnianego pana Ludwika Audykowicza, by ustanowionego kuratora należycie poinformował lub innego zastępcę mianował, gdyż inaczej wyniknąć mogące złe skutki sam sobie przypisze.

Z c. k. sądu obwodowego.

Tarnopol dnia 27. grudnia 1873.

E r k e n n i t n i e.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht in Straßfachen als Preßgericht in Wien hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der nicht periodischen Druckschrift mit der Aufschrift „An die geehrten Herren Wähler“ das Vergehen nach § 302 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. O., das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen und nach § 37 P. G. die Vernichtung derselben soweit Exemplare vorliegen, verfügt. Zugleich wird auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft die von ihr verfügte Beschlagnahme der beiden Druckschriften mit der Aufschrift „An die geehrten Herren Wähler“ und richtföchtlich mit den Anfangsworten „Erfuche alle meine Freunde“ wegen der Uebertretung des § 9 P. G. rückföchtlich des Vergehens nach § 302 St. G. in Gemäßheit des § 488 St. P. O. befestigt.

Vom k. k. Landesgerichte in Straßfachen.

Wien, 12. Jänner 1874.

Soos m. p.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht in Straßfachen als Preßgericht in Wien hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Heft 3 der nicht politischen periodischen Wochenschrift „Anton Langer's Hanns Jörgel von Gumpoldsfirchen“ vom 10. Jänner 1874 erschienenen Aufsatzes mit der Aufschrift „Allgemeines Auskunfts-Bureau“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen. Zugleich wird die durch die Sicherheitsbehörde am 10/1 d. J. vollzogene Beschlagnahme dieser Druckschrift in Gemäßheit der §§ 488 und 489 St. P. O. befestigt und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare gemäß § 37 P. G. verfügt.

Vom k. k. Landesgericht in Straßfachen.

Wien, am 13. Jänner 1874. (189)

Soos m. p.

(191 1—3) O g l o s z e n i e.

Nr. 1. W skutek połączenia się, z zezwoleniem Wysokiego c. k. Ministerstwa sprawiedliwości, kolegów c. k. Notaryuszów w okręgach c. k. Sądów kolegialnych I. Instancyi we Lwowie, Złoczowie, Tarnopolu i Stanisławowie w jedno kolegium celem utworzenia wspólnej Izby notaryalnej, — utworzoną została według wyborów dnia 10. Stycznia 1874 w połączeniem kolegium przedsięwziętych wspólna Izba notaryalna z siedzibą we Lwowie dla okręgów sądowych wywymienionych, co niniejszem do powszechnej wiadomości podajemy.

Z c. k. Izby notaryalnej

Lwów dnia 11. Stycznia 1874.

(193 1—3) K o n k u r s

Nr. 1572. Posada kontrolora we Lwowie z pensją IX. klasy rangi, kaucya w jednorocznej pensji.

Podania należy wnieść w przeciągu 3 tygodni do c. k. Dyrekcyi poczt we Lwowie.

Posada sługi pocztowego w czasowym charakterze we Lwowie.

Wynagrodzenie rocznych 350 złr.; do datek aktywalny rocznych 87 złr. 50 ct. w. a. używanie sukni służbowej in natura, kaucya 200 złr.

Posada ekspedynta pocztowego w Szerzynie, starostwo Jasło, za kontraktem służbowym i kaucya w kwocie 200 złr. Dotacya roczna 150 złr., ryczałt kancelaryjny 40 złr. i roczny ryczałt 600 złr. za utrzymywanie dziennych jazd posłańczych do Tuchowa i napowrót i roczny ryczałt 400 złr. za utrzymywanie dziennych jazd posłańczych do Bieczu i napowrót.

Posada ekspedynta pocztowego w Maksymówce starostwo Tarnopol za kontraktem i kaucya w kwocie 200 złr., dotacya roczna 150 złr., ryczałt kancelaryjny 40 złr. w. a. i roczny ryczałt w kwocie 400 złr. za utrzymywanie dziennie dwurazowych jazd posłańczych do równoimionnego dworca kolei żelaznej.

Posada ekspedynta pocztowego w Jezierzanach, starostwo Borszczów za kontraktem i kaucya 300 złr. Dotacya 500 złr., ryczałt kancelaryjny 80 złr. i roczny ryczałt w kwocie 500 złr. w. a. za utrzymywanie codziennych jazd posłańczych do Borszczowa i napowrót.

Udokumentowane podania wnieść należy w przeciągu czterech tygodni do c. k. Dyrekcyi poczt we Lwowie.

Lwów dnia 17. stycznia 1874.

(265 1-3) Ogłoszenie konkursu.

Nr. 980 p. Na ośm posad auskultantów aduowanych a względnie bezpłatnych w Galicji wschodniej.

Ubiegający się o te posady wniosą swe podania w terminie 14 dniowym od trzeciego umieszczenia tego ogłoszenia w Gazecie Lwowskiej do Prezydium wyższego sądu krajowego we Lwowie.

Praktykanci sądowi w Galicji wschodniej odwołać się mogą na załączniki do podania o przypuszczenie do praktyki sądowej załączone.

Z Prezydium c. k. wyższego sądu kraj. We Lwowie dnia 25. stycznia 1874.

(270 1-3) Konkurs

Nr. 882. Na posadę woźnego przy utworzyć się mającej c. k. kasie prowentowej w Peczeniżynie z roczną płacą 300 zł. względnie 400 zł. w. a.

Ubiegający się o tę posadę powinni wykazać się wiekiem, dotychczasowym zajęciem i dokładną znajomością języków krajowych oraz świadomością czytania i pisania i wnieść swe podania w przeciągu dni trzydziestu tutaj albo bezpośrednio, albo jeżeli dotychczas zostawali w służbie publicznej, za pośrednictwem przełożonej swej władzy urzędowej.

C. k. galic. Dyrekcya lasów i domen. Bolechów 22. stycznia 1874.

(103 3 3) Obwieszczenie.

Nr. 17135. C. k. Sąd deleg. m. ejski Tarnowski niniejszym edyktem wiadomo czyni, iż p. Marya Nalepowa jako matka i opiekunka, tudzież p. Franciszek Wazyński jako współopiekun nieletnich spadkobierców s. p. Tomasza Nalepy, mianowicie: Maryi Feliksa i Tynoteusza Nalepów przeciw Dworzce Fink o zapłatę 75 złr. uznanie kontraktu dzierżawnego z dnia 1 Mar. a 1872 i 3. Listopada 1872 za rozwiązany, kaucyi dzierżawnej za przepadłą, skargę wnieśli i o pomoc sądową prosili wskutek czego termin do wniesienia obrony i dalszej rozprawy na dzień 16 Lutego 1874 o godzinie 10 rano wyznaczony został.

Ponieważ p. b. t. zapozwanej Dworzce Fink jest niewiadomy przetrwałszy Sąd dla zastępstwa na koszt i niebezpieczeństwo zapozwanej tutejszego adw. dr. Ringelheima z zastępstwem adw. Dra. Brauna na kuratora, z którym wniesiony s. w. r. według Ustawy cyw. dla Galicji przepisanej przeprowadzonym będzie.

Tym edyktem przypomina się zapozwanej aż ty w przeznaczonym czasie albo się sama osobiście stawiła, albo potrzebne dokumenta przeznaczonemu zastępcy udzieliła lub też innego obrońcę obrała i tutejszemu Sądowi oznajmiła ogólnie do bronięcia prawem przepisanych środków użyła inaczej z jej opóźnienia wynikające skutki sama sobie przypisaćby musiała.

Z c. k. Sądu miej. deleg.

Tarnów dnia 16. Grudnia 1873

(79 3-3) Edykt.

Nr. 17427. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu wzywa posiadacza zgubionego kwitu zastawniczego następującej treści „Nr. 1132 kwit zastawniczy na jedną bindę z pereł oszacowaną na 60 złr., dana pożyczka złr. czterdzieście. Tarnopol dnia 30. Lipca 1872. termin zwrotu dnia 30. Stycznia 1873. Filia c. k. uprzyw. galicyjskiego akcyjnego banku hipotecznego w Tarnopolu Becht m. p. Landau m. p. a, ażeby w przeciągu jednego roku tem pewniej kwit ten opisany, tutejszemu Sądowi przedłożył, gdyż inaczej po upływie terminu takowy na żądanie Samuela Lindera za nieważny uznany będzie.

Tarnopol dnia 31. Grudnia

(206 3-3) Obwieszczenie.

Nr. 32. Wydział Izby Adwokatów podaje do powszechnej wiadomości, że pan dr. Adolf Weiss wpisany został na podstawie uchwały wydziału z dnia 17. Stycznia 1874 do l. 32 w listę adwokatów z siedzibą we Lwowie.

Z Wydziału Izby Adwokatów.

Lwów, dnia 17. Stycznia 1874.

(146 3-3) Ogłoszenie.

Nr. 8035. C. k. Sąd obwodowy jako haudlowy w Złoczowie czyni niniejszym edyktem wiadomo, iż na prośbę Mani Papernik uchwałą z dnia 30. Września 1873 do l. 8035 na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 1. Lutego 1871 l. 1014 przymusowa intabulacja sumy wekslowej 354 zł. 69 1/2 ct. w. a. z pu. odnośnie do już usku teznionej jak Dom. n. on. 10 fol. 130 pos. 10 on. intabulacji sumy wekslowej 354 złr. 69 1/2 ct. a. w. w stanie biernym części realności pod nr. 190 w Brodach małżonków Wolfa i Glückel Pressburger własnych dozwolona została.

Ponieważ miejsce pobytu Glückli Pressburger a w razie śmierci teżże spadkobierców jest niewiadome, przeto dla teżże ustanowiono kuratora w osobie adw. dr. Warteresiewicza ze zastępstwem adw. dr. Billeta i temuż doręczono powyższą uchwałę.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego.

Złoczów, dnia 30. Września 1873.

(231 3 3) Edykt.

Nr. 75380. C. k. Sąd krajowy we Lwowie w sprawach cywilnych wiadomo czyni, że na skutek prośby Dr. Aleksandra Rogalskiego jako prawoobawcy spadkobierców

Concurs.

3. 882. Zu befehen ist ein Amtsdienersposten bei dem zu errichtenden f. f. Rentverwaltungsamte in Peczeniżyn mit dem Lohne jährlicher 300 fl. resp. 400 fl.

Bewerber um diesen Posten haben nachzuweisen ihr Alter die bisherige Beschäftigung, die genaue Kenntniß der Landessprachen, dann daß sie des Lesens und Schreibens fundig sind, und haben ihre Gesuche hierorts binnen 30 Tagen unmittelbar oder falls sie bereits irgendwo angestellt sind, im Wege ihrer vorgefetzten Behörde einzubringen.

R. f. gal. Forst- und Domänen-Direktion. Bolechow, 22. Jänner 1874.

s. p. Tomasza Kostanowicza na dniu 30go Grudnia 1873. l. 75380. wniesionej, celem zaspokojenia wywalczonych przez niego przeciw Karolowi Kozakiewiczowi kosztów sądowych w kwotach 51 złr. i 5 złr. z pu., w drodze dalszej egzekucji prawomocnych wyroków lwowskiego c. k. Sądu krajowego wyższego z 21. Czerwca 1870. l. 15348., zezwolił na publiczną licytacyjną sprzedaż następujących sum p. Karola Kozakiewicza własnych jako to:

a) sumy 485 złr. w. a. z 60% od 18. Marca 1865. i kosztami 10 złr. 98 ct., 3 złr. 60 ct., 9 złr. 20 ct. i 7 złr. 49 ct. w stanie biernym realności pod l. 117 1/4 we Lwowie położonej, dom. 194. p. 197. n. 33 on. intabulowanej,

b) sumy 265 złr. w. a. z 60% od 13. Stycznia 1864 i kosztami 9 zł. 32 kr., 3 zł. 30 kr., 7 zł. 93 kr., i 9 zł. 24 kr., w stanie biernym realności pod l. 117 1/4 we Lwowie położonej Dom. 194 p. 194 n. 28 on intabulowanej.

c) sumy 1160 zł. w. a. z 60% od 21. Czerwca 1870 ubezpieczonej w stanie biernym: 1) sumy 800 zł. na resztującej cenie kupna realności pod l. 830 1/4 we Lwowie położonej instr. 406 p. 176 n. 29 on. intabulowanej 2) sumy 1600 zł. na teżże samej cenie kupna instr. 406 p. 176 n. 28 on intabulowanej która w c. k. Sądzie krajowym we Lwowie na następujących trzech terminach jako to: dzień 26. Lutego 1874 na dzień 12. Marca 1874 i na dzień 1. Kwietnia 1874 zawsze o godzinie 11. przed południem pod następującymi warunkami się odbędzie.

I. Każda z sum wyżej wyrażonych licytowana będzie osobno.

II. Cenę wywołania stanowi ilość kapitału każdej z tych sum

III. Przy pierwszych dwóch terminach sumy te nie będą przedane niżej ceny wywołania, przy trzecim terminie każda z tych sum sprzedana będzie także niżej ceny wywołania, a to za cenę jakakolwiek bądź.

IV. Każdy zgłaszający się do licytacji winien będzie tytułem wadium złożyć do rąk komisji licytacyjnej odbywającej dziesięć od sta (10%) ceny wywołania, a przeto: przy licytacji sumy 485 zł. ilość 48 zł. 50 ct. przy licytacji sumy 265 zł. ilość 26 zł. 50 ct. przy licytacji sumy 1160 zł. ilość 116 zł. Wadium to złożone ma być w gotówce, albo w książeczkach galic. kasy oszczędności, albo w listach zastawnych któregokolwiek publicznego instytutu hipotecznego wedle ostatniego wiadomego podczas licytacji kursu ich giełdowego, albo w papierach kredytowych rządowych wedle tegoż ich kursu.

Nabywcy wadium wliczone będzie w cenę kupna, reszta licytantów odbierze swe wadya zaraz po licytacji.

Resztę warunków licytacji jakoteż wyciąg tabularny wolno interesowanym w tutejszej Registraturze przejrzeć.

O tem zawiadamia sąd strony interesowane dalej p. Józefa Dimickiego, Marcelę Rudolf, Jurna i Rozalię Czerwińskich, Maryę Grąbczewską, Chaima Jakóba Hecht i Jonasza Fränkel, tudzież tych wierzycieli, którzyby po 18. grudnia 1873 jako dniu wydania ekstraktu tabularnego stanu czynnego i biernego rzeczonych sum jakie prawo do licytowania się mających sum uzyskali lub którymby uchwała zezwalająca licytację, lub przyszłe uchwały dla jakichkolwiek bądź przyczyn przed terminem licytacyjnym doręczone być nie mogły na ręce kuratora adw. Dr. Dąbcańskiego z zastępstwem adw. Dr. Reicha ku temu celowi ustanowionego.

Z c. k. sądu krajowego.

Lwów dnia 17. stycznia 1874

(237 3-3) Konkurs.

Nr. 388 prez. Przy c. k. Sądzie krajowym wyższym w Krakowie opróżniona jest posada sekretarza Rady w VIII randze z płacami tej randze odpowiadającymi.

Chcący się ubiegać o posadę tę winni wnieść podania przepisane dowodami

zaopatrzone w drodze właściwej do c. k. Prezydium Sądu krajowego wyższego w Krakowie w terminie dni 14tu od dnia trzeciego umieszczenia konkursu tego w urzędowej gazecie wiedeńskiej licząc.

W Krakowie, dnia 20. Stycznia 1874.

(241 3-3) Ogłoszenie konkursu.

L. 440. Niniejszem ogłasza się konkurs na następujące posady nauczycielskie w gimnazyjach:

1. na posadę nauczyciela matematyki i fizyki w c. k. gimnazyum Rzeszowskim;

2. na posadę nauczyciela matematyki i fizyki w c. k. gimnazyum realnem w Wadowickim.

3. na posadę nauczyciela historii naturalnej w c. k. gimnazyum Brzeżańskim.

Do każdej z tych posad przywiązana jest płaca i dodatki do płacy w myśl ustaw z 9. Kwietnia 1870 i 15. Kwietnia 1873.

Od kandydatów ubiegających się o posady sub 1 i 2 wymaga się zupełnej kwalifikacji nauczycielskiej z tych przedmiotów a prócz tego udowodnionej praktycznej kwalifikacji do nauczania historii naturalnej.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenta należy wnieść do Rady szkolnej krajowej najpóźniej do 5. Lutego b. r.

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 13. Stycznia 1874.

(148 3-3) Edykt.

Nr. 24987. C. k. Sąd krajowy dla spraw karnych w Krakowie podaje do publicznej wiadomości iż w przechowaniu sądowym znajdują się następujące przedmioty niewiadomych właścicieli, zbiegłemu zegarmistrzowi tutejszemu Abrahamowi Eisigowi Rinkel odebrane:

1) zegarek kieszonkowy srebrny (szpindel) o jednej okładce z srebrnym cyferblatem z łańcuszkiem czarnym z mosiężnymi kółkami i kluczykiem na tasie. 2) dtto. srebrny (cylinder) o 4 kamieniach z pojedynczą okładką rytowaną w arabeski.

3) dtto. srebrny (anker) o 4 kamieniach w pojedynczej okładce z łańcuszkiem bakwonowym. 4) dtto. srebrny (szpindel) wielki w pojedynczej okładce rytowanej obrazem polowania.

5) dtto. srebrny (szpindel) w pojedynczej gładkiej okładce. 6) dtto. srebrny (anker) wielki w podwójnych okładkach na których z jednej strony krajobraz, z drugiej koń.

7) srebrna okładka z dwoma kopertami, rytowanymi w bukiety, próżna bez przyrządu zegarkowego 8) srebrna okładka o jednej kopercie rytowana w bukiet wewnątrz z napisem „remontoir“

9) próżna okładka tombakowa na zegarek „szpindel“ ze szkłem. 10) połowa okładki tombakowej na zegarek „szpindel“

11) postument zegarka stołowego z czarnego drzewa na czterech filarach alabastrowych. 12) zegarek ścienny w czarnych ramach z obrazem brązowym dętym.

13) zegarek ścienny szwarcwaldzki z cyferblatem malowanym z dwoma gwiazdami. 14) zegarek mały ścienny z brązową okładką z zielonemi sznurkami i brązowym pędlem.

15) dwa rozbrane przyrządy zegarów stołowych. 16) próżna komurka małego zegara szwarcwaldzkiego. 17) postument wielkiego zegara stołowego z czarnego drzewa o dwu grubych słupach alabastrowych.

18) zegar ścienny w złotych ramach o tle niebieskiem z cyferblatem mosiężnym z łańcuszkiem. 19) trzy przyrządy zegarków kieszonkowych, rozbrane.

20) kilka luźnych cyferblatów, kółek i innych części składowych zegarków.

Podpisany c. k. Sąd krajowy wzywa tedy niewiadomych właścicieli by się w terminie jednego roku od dnia ostatniego ogłoszenia niniejszego edyktu w urzędowej gazecie lwowskiej tem pewniej w tymże sądzie zgłosili i swe prawa własności powyż opisanych przedmiotów wykazali, ile że w przeciwnym razie takowe sprzedane zostaną i cena kupna w sądzie przechowaną zostanie.

C. k. Sąd krajowy karny.

Kraków, 13. grudnia 1873.

(250 2-3) Obwieszczenie licytacji.

Nr. 1980. C. k. Sąd powiatowy w Wojniczu podaje do powszechnej wiadomości, że celem ściągania reszty należności Adama Wzorna, zastąpionego przez opiekuna Michała Wzorka 109 złr. 65 ct zpn. odbędzie się w budynku sądowym w Wojniczu dnia 3. Lutego, 3. Marca i 7. Kwietnia 1874 każdorazem o godzinie 10tej przed południem publiczna przymusowa sprzedaż posiadłości pod l. 69 w Łętowicach, Jana Drelicharza własnej około 8 morgów powierzchni mającej. Za szacunek na pierwsze wywołanie podana będzie suma 951 zł.

Mający chęć licytowania złożą do rąk komisji sądowej zaatek wynoszący 100% ceny szacunkowej.

Inne warunki licytacyjne mogą być przejrzane w kancelaryi sądowej.

Wojnicz, 15. Listopada 1873.

(149 2-3) Obwieszczenie.

Nr. 24387. C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie wiadomo czyni, iż otwartą została upadłość co do majątku Nuchema Garfunkel kupca w Tarnowie a to co do całego tak ruchomego g dziekolwiek znajdującego się, jak i co do nieruchomego majątku położonego w tych krajach, gdzie urządzenie upadłości z dnia 25. Grudnia 1868 D. P. P. 869 N. 1. obowiązuje.

Komisarzem do tej upadłości mianowanym został c. k. Radca Sądu kraj. Salski tymczasowy zaś zawiadowcą masy adwokat Dr. Tokarz.

Wszyscy do tej masy upadkowej, jako wierzyciele jej, roszczenie mający, chociażby nawet o takowe i spory już wytoczonymi były, powinni takowe do dnia 12. Kwietnia 1874 w tutejszym Sądzie obwodowym stosownie do przepisów urzędzenia upadłości unikając szkodliwych następstw tamże zgłoszyć, i na posłuchaniu zaś w dniu 27. Kwietnia 1874 o godzinie 9. z rana odbyć się mającym do likwidacji i uporządkowania podać.

Tak zgłoszonym i na ogólnem posłuchaniu stawającym wierzycielom służy prawo przez wolny obiór w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków delegacji wierzycieli dotychczas urzędujących, powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Na teraz celem potwierdzenia ustanowionego przez Sąd lub zamianowania innego zawiadowcy masy lub jego zastępcy tudzież obrania delegacji wierzycieli, wyznacza się posłuchanie na dzień 3. Lutego 1874 o godzinie 9. z rana, na którym stawić się mają wierzyciele ze stosownymi dokumentami roszczenia ich wykazującymi.

Zarazem przypomina się wierzycielom nie mieszkającym ani w Tarnowie ani w obrębie orzecztwa tutejszego c. k. Sądu delegowanego miejskiego, że gwoli §. 111. obowiązani są donieść Sądowi o obranym przez siebie a w Tarnowie mieszkającym pełnomocniku do przyjmowania za nich wszelkich wręczeń — gdyż w przeciwnym razie na wniosek komisarza upadłości na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator byłby ustanowiony.

Dalsze zgłoszenia w toku tego postępowania upadkowego zamieszczane będą w urzędowym dzienniku Lwowskim.

Z c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie

Tarnów dnia 15. Stycznia 1874.

(150 2-3) Edykt.

Nr. 16926. C. k. Sąd powiatowy miejsko-delegowany w Tarnowie wiadomo czyni, iż celem zaspokojenia wierzytelności Arona Abrahama jako cessionariusza Kiwy Sperbera w kwocie 68 zł. w. a. z procentem 60% od 16. Listopada 1863 i kosztami egzekucyjnymi w kwotach 2 zł. 8 ct., 4 zł. 36 ct., 1 zł. 8 ct., 8 złr. 70 ct., 2 złr. 87 ct. i 10 zł. dawniej, tudzież w kwocie 3 złr. 66 ct. obecnie przyznaniem zezwala się na egzekucyjną sprzedaż licytacyjną realności pod nr. 3 w Szczepanowicach położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej, Jana Janickiego a właściwie jego masy spadkowej własnej, protokołem de praes. 5. Października 1870 l. 11634 oszacowanej i w tym celu wyznacza się 3 terminy t. j. dnia 9. Lutego 1874, dnia 5. Marca 1874 i dnia 20. Marca 1874 każdą razą o godzinie 10 z rana w Sądzie tutejszym, która to sprzedaż pod następującymi warunkami odbędzie się:

1. Realność pod nr. 4 w Szczepanowicach położona na pierwszym i na drugim terminie tylko wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu sprzedana zostanie.

2. Jako cenę wywołania ustanawia się cenę szacunkową t. j. 365 zł. w. a.

3. Chęć kupna mający winien kwotę 36 złr. w. a. jako wadium złożyć do rąk komisji licytacyjnej.

Reszta warunków licytacyjnych tudzież akt oszacowania i inne dotyczące dokumenta w tut. sąd. registraturze lub przy licytacji przejrzane być mogą.

Tarnów, dnia 23. Grudnia 1873.

(153 2 3) Edykt.

L. 1012. C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach czyni niniejszem wiadomo, iż celem zaspokojenia ugodzonej sumy 1200 zł. w. a. z odsetkami po 5 od sta od 10. Lipca 1865 liczyć się mającymi, niemniej kosztów egzekucyjnych w kwocie 7 złr. 31 ct., 6 złr. 23 ct. i 7 złr. 72 ct., jakoteż kosztów podania egzekucyjnego w kwocie 5 złr. 98 ct. w. a. przyznanych, odbędzie się w tut. sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności dłużników Abrahama Hillel i Sary Reisel Laxerów własnej pod nr. 27 w Zaleszczykach położonej, na rzecz Rubina Ohrensteina, a to w trzech terminach t. j. dnia 3. Lutego 1874, dnia 3. Marca 1874 i dnia 3. Kwietnia 1874 każdą razą o godzinie 9tej przed południem z tem nadmienieniem, iż wspomniana

realność w terminach wyżej oznaczonych nie niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie. Na wypadek gdyby to nie nastąpiło, wyznacza się w celu ułożenia lżejszych warunków licytacyjnych termin na dzień 5. Maja 1874 o godzinie 9tej przed południem, poczem wspomniana realność w jednym terminie i niżej ceny szacunkowej za jaką bądź cenę sprzedaną zostanie. Cena wywoławcza jest cena szacunkowa tejże realności w kwocie 5972 zł. 35 ct. w. a. zaś wadium dziesiąta część tejże kwoty w ilości 597 zł. 23½ ct. w. a., które to wadium chęć kupienia mający do rąk komisji sądowej złożą, a następnie najwięcej ofiarującemu w cenę kupna wliczone, innym zaś licytantom po ukończonej licytacji zwróconem zostanie.

Bliższe szczegóły warunków licytacyjnych mogą w archiwum tutejszósądowem być przejrzanemi.

O tej przymusowej sprzedaży uwiadamia się obydwie strony, jakoteż wierzycieli hipotecznych, mianowicie c. k. prokuratorę skarbu imieniem funduszu indemnizacyjnego Wolfa Heitznera, nakoniec wszystkich tych wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 4. Lutego 1873 z prawami swemi do hipo-

teki sprzedać się mającej realności weszli, niemniej i tych, którymby uchwała ta, sprzedaż tej realności pozwalająca, przed pierwszym terminem do sprzedaży tej wyznaczonym, z jakiegobądź powodu, niebyła doręczoną, przez ustanowionego kuratora adw. dr. Brodackiego w Zaleszczykach.

C. k. Sąd powiatowy.

Zaleszczyki, dnia 30. Września 1873.

(147 2-3) **E d y k t.**

Nro. 29.287. Cesarsko królewski Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem p. Felixa Protznera, że przeciw niemu w sprawie Nathana Korala i Izraela Gleitzmana o zabezpieczenie pretenzji 215 złr. i 45 złr. w. a. zapadła decyzja najw. tryb. spraw. z dnia 16 Lipca 1873 L. 6960. intym. ts. z dnia 6. października 1873 L. 22246. w skutek której jak niemniej w załatwieniu protokołu z dn. 6. Listopada 1873 termin na dzień 27. Stycznia 1874 o godz. 4. po południu do wykazania zabezpieczenia wierzycieli — lub przedłożenia wykazu długów i majątku swego pod rygorem otwarcia konkursu wyznaczono.

Gdy miejsce pobytu Felixa Protznera nie jest wiadomem przeto c. k. Sąd w celu

zastępowania go na koszt i niebezpieczeństwo tegoż tutejszego adwokata p. Dr. Lisowskiego z zastępstwem p. adw. Dr. Blatteisa kuratorem nieobecnego ustanowił, z którym rozprawa według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzoną będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu aby w wyżej oznaczonym czasie

albo sam stanął, lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, wreszcie innego obrońcę sobie wybrać i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniedbania skutki sam sobie przypisaćby musiał.

Kraków dnia 24. Grudnia 1873.

Doniesienia prywatne.

(273)

C. k. uprzyw.
Karola

kolej galic.
Ludwika.

Obwieszczenie.

C. k. uprz. kolej gal. Karola Ludwika zamierza 237 par kół wraz z osiami, które do ruchu kolejowego już nie przydatne są, najwięcej ofiarującemu sprzedać; a mianowicie:

- 7 par kół od maszyn
- 16 " " od zbiorników na wodę i węgle (Tender),
- 190 par kół ze sprychami od wozów z wewnętrznym biegunowem łożem.

Dotyczące marką stemplową na 50 ct. w 5% wadium i napisem „Oferta na koła“ zaopatrzone opieczetowane oferty mają być najdalej do 14. Lutego 1874 do Dyrekcyi ruchu we Lwowie nadesłane.

Oznaczone koła można oglądać w magazynie materiałów we Lwowie.

Lwów, 24. Stycznia 1874.

Dyrekcya ruchu.

LOSY MIASTA KRAKOWA

Główne Wygrane złr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15.000 i t. d.

Najniższa wygrana złr. 30

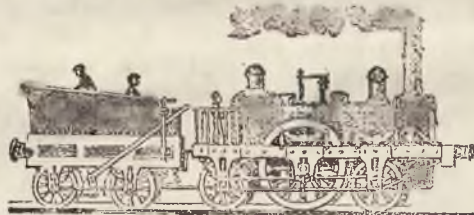
Najbliższe ciągnięcie dnia **2. kwietnia 1874.**
sprzedają

we Lwowie: C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny i filie jego w **Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu.**
" " Galicyjski Bank krajowy i **Filia jego w Brodach**

w Wiedniu: Bank- und Wechselgeschäft der Nieder-Oesterreichischen Escompte-Gesellschaft.

(58 6-?)

C. k. uprzyw.
kolej Dniestrzańska.

C. k. uprzyw.
kolej Arcyksięcia Albrechta.

488/187 III.

Zniżona taryfa

dla przewozu zboża do **WĘGIER**

przy nadaniu najmniej 200 ctn. cłw. za jednym listem frachtowym.

Od dnia 25. stycznia 1874 aż do dalszego postanowienia, obliczać będziemy za przewóz ZBOŻA, jako to: pszenicy, żyta, mieszanki, jęczmienia, owsa, orkisz, kukurudzy w ziarnie, prosa i hreczki (tatarki)

**przy nadaniu najmniej 200 cetnarów cłowych
za jednym listem frachtowym.**

z określonym przeznaczeniem ze Lwowa na Stryj-Chyrów przez kolej I. węgiersko-galicyjską do jakiegokolwiek stacyi kolei w Węgrzech

mianowicie za przestrzeń ze Lwowa do Chyrowa stałą należytość frachtową po 17.8 ct. w. a. w srebrze od cetnara cłowego włącznie wszelkich należytości ubocznych.

Należytości przewozowe wynosić będą zatem dla powyższych artykułów za przestrzeń ze Lwowa przez Stryj-Chyrów do Legenye-Mihályi (stacyi końcowej I. węgiersko-galic. kolei w Węgrzech — 16 mil od granicy galicyjskiej) — ogółem 49 centów w. a. w srebrze od cetnara cłowego.

Ładowanie wozów we Lwowie mają P. T. oddawcy na własny koszt uskutecznić. Za wykonanie tej czynności przez służbę kolejową należy się opłata manipulacyjna po 1.5 centa w. a. w banknotach od cetnara cłowego.

(268 1-3)

Wiedeń — Lwów w Styczniu 1874.

Dyrekcya

c. k. uprzyw. kolei Dniestrzańskiej.

Dyrekcya ruchu

c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta.